

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ / ΒΙΒΛΙΑ / ΔΙΑΤΡΟΦΗ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Τα Ιστορικά Καφέ της Ευρώπης

diadromes@haniotika-nea.gr

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

editorial

Η ιστορία κάθε τόπου γράφεται στα πιο πιθανά αλλά και πιο απίθανα μέρη. Από τα πεδία των μαχών στα έδρανα της βουλής και από 'κει στις πλατείες, τις γειτονιές και τα καφενεία. Τα τελευταία μάλιστα, φαίνεται ότι ασκούν μεγάλη επιρροή στη διαμόρφωση τάσεων τόσο στην πολιτική όσο και στην τέχνη.

Ιστορικά Καφέ υπάρχουν σε όλη την Ευρώπη και οι Χανιώτες έχουμε την τύχη να απολαμβάνουμε στην πόλη μας το μοναδικό ιστορικό Καφέ που έχει απομείνει σε όλη την Ελλάδα, με συνεχή λειτουργία από το 1870, το Καφέ "Κήπος".

Στο σημερινό μας τεύχος φιλοξενούμε μια αναδρομή στην ιστορία κάποιων από τα παλαιότερα Ιστορικά Καφέ της Ευρώπης, που πρόσφατα μάλιστα δημιούργησαν τον ομώνυμο σύνδεσμο, με έδρα τα Χανιά.

περιεχόμενα

σελ. 3 ~ φωτοαναδρομές
στα παλιά Χανιά

σελ. 4 - 6 ~ σινεμά, πολιτισμός,
σερφαρίσματα

σελ. 7 ~ Βιβλία

σελ. 8 - 10 ~ Τα Ιστορικά Καφέ
της Ευρώπης

σελ. 11 ~ Για ποια γυναικεία
φορεσιά;

σελ. 12 ~ παιδότοπος

σελ. 13 ~ Είδη του αϊλατιού

σελ. 14 - 15 ~ Πολύ πιο ψηλά από
πέρυσι θέλει να φτάσει φέτος
ο Σ.Φ.Π. Χανίων

σελ. 16 ~ Υγεία & Βότανα

No. 431

Φανταστικό
μουσείο

Σάντρο Μποττιτσέλλι (Sandro Botticelli), "Η Άνοιξη" (La Primavera), 1486-1490, Πινακοθήκη των Ουφίτσι (Uffizi), Φλωρεντία.

Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

πως εύκολα αντιλαμβάνεται κανείς, η συνοπτική παρουσίαση και μόνο ορισμένων από τις σημασιολογικές-ερμηνευτικές θεωρίες που έχουν επιχειρήσει να αποκρυπτογραφήσουν τα μυστικά του έργου του Μποττιτσέλλι, το οποίο έχει εξάψει τη φαντασία ιστορικών και κριτικών της τέχνης από την ανακάλυψή του το 19ο αιώνα έως και τις μέρες μας, θα αποτελούσε στο πλαίσιο ενός σύντομου σημειώματος ένα ουτοπικό εγχείρημα.

Εκατοντάδες σελίδες έχουν γραφτεί για το αιγυπτιακό έργο, το οποίο παλαιότεροι ιστορικοί τέχνης έτειναν να συνδέουν με τον κυρίως κλάδο της οικογενείας των Μεδίκων και το πρόσωπο του Λαυρέντιου του Μεγαλοπρεπή (Lorenzo il Magnifico), πριμοδοτώντας παράλληλα μια νεοπλατωνική ανάγνωση του έργου (πρβλ. τις εμπνευσμένες, αλλά επί της ουσίας άστοχες μελέτες των Gombrich και Wind). Οι πάμπολλες έντεχνα συγκαλυμμένες αναφορές στο όνομα Λαυρέντιος (δάφνη = laurus), έμοιαζε να τους δίνει δίκιο, έως ότου ένα αρχαιακό ντοκουμέντο αποκάλυψε σχετικά πρόσφατα, πώς το έργο κοσμούσε την κατοικία του έτερου παρακλαδίου των Μεδίκων που καταγόταν από τη μεριά του Πιερφραντσέσκο των Μεδίκων (Pierfrancesco de Medici) και μάλιστα εκτίθετο σε άμεση γειτνίαση με ένα άλλο διάσημο έργο του Μποττιτσέλλι, την "Αθηνά με τον Κένταυρο" (βλ. παλαιότερο έκθεμα του Φανταστικού Μουσείου).

Στο φώς της νέας αυτής αποκάλυψης ο Χόρστ Μπρεντεκαμπ (Horst Bredekamp) επιχειρήσε σε μια διεξοδική μελέτη του μια

αναθεωρημένη ερμηνευτική προσέγγιση του έργου. Ο Γερμανός ιστορικός της τέχνης κατάφερε με πειστικά επιχειρήματα να στοιχειοθετήσει την υπόθεση ότι το έργο, αντλώντας έμπνευση από το έργο του αρχαίου συγγραφέα Λουκρήτιου "De rerum natura", στόχευε με τις ευφάνταστες αλληγορικές αναφορές και τους έντεχνους εραλδικούς συμβολισμούς του στο να εξιμνήσει έναν άλλο Λαυρέντιο, τον εξάδερφο του Λαυρέντιου του Μεγαλοπρεπούς, νεαρό φερέλπιδα Λορέντσο ντι Πιερφραντσέσκο των Μεδίκων (Lorenzo di Pierfrancesco de Medici).

Καταλαμβάνοντας στον πίνακα τον ρόλο του Ερμή, ο Λορέντσο ντι Πιερφραντσέσκο των Μεδίκων αυτοπροτείνεται σε μια δύσκολη για τη Φλωρεντία περίοδο έντονων πολιτικών αναταραχών δίχως ίχνος μετριοφροσύνης ως επίδοξος σωτήρας της πόλης αντί του κυβερνήτη εξεδέρφου του, διαλύοντας με το κηρυκείο-σύμβολο της επικείμενης εξουσιαστικής του δύναμης- τα σκεπτικά σύννεφα που πλανώνταν επί των ημερών του στον ουρανό της τωσκανικής πρωτεύουσας και υποσχόμενος να διασφαλίσει χάρη στις ηγετικές του ικανότητες την ηρεμία, την πρόοδο, την ευημερία και την "άνθηση" (Flora = Florentia) των γραμμάτων και των τεχνών στο φλωρεντινό παραδείσιο κήπο της θεάς του έρωτα, η οποία με τη σειρά της φέρει τα χαρακτηριστικά της (εγγυμονούσας) συζύγου του παραγγελιοδότη, Σεμιράμιδος Αππιάνι (Semiramide Appiani).

18/10

ΛΟΥΚΑΣ

19/10

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ

20/10

ΑΡΤΕΜΙΟΣ

21/10

ΕΥΚΡΑΤΗΣ,

ΟΥΡΣΟΥΛΑ,

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

22/10

ΑΒΕΡΚΙΟΣ

23/10

ΙΑΚΩΒΟΣ

24/10

ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΗ

Εβδομαδιαίο ένθετο
της εφημερίδας
"Χανιώτικα νέα"

ΙΔΡΥΤΗΣ:

Γιάννης Γαρεδάκης

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Έλια Κουμλή

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:

Γιώργος Δρακάκης

Γιώργος Κώνστας

Γιάννης Λυβιάκης

Δημήτρης Μαριδάκης

Μανώλης Μαρκαντωνάκης

Γιάννα Μαρουλοσφιράκη

Γιώργος Σταυριανουδάκης

Ελένη Φουντουλάκη

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:

Δημήτρης Δαμασκηνός

Βαγγέλης Κακατοσίκης

Σάκης Κουβάτσος

Μανώλης Μανουσακας

Μιχάλης Χατζηδάκης

ΣΧΕΔΙΑΣΗ:

Νίκος Κοσμάδης

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:

Γεωργία Αδικημενάκη

Δέσποινα Βάλλα

Νίκη Ξυφανταράκη

Ελένη Σταυρίδη

ΔΙΟΡΘΩΣΗ:

Βαγγέλης Βεργανελάκης

Νεκτάριος Κακατοσίκης

1

2

ΟΔΟΣ ΚΑΝΕΒΑΡΟ

No. 491

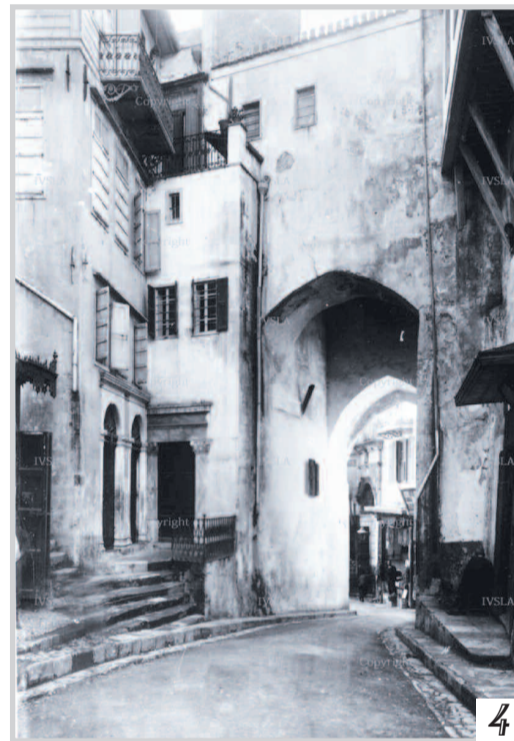
Του: ΜΑΝΩΛΗ ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ

Ε τον κεντρικό αυτό άξονα του χανιώτικου Καστελιού έχει πολλές φορές στο παρελθόν ασχοληθεί η σελίδα μας. Ετσι, δεν τον συμπεριλάβαμε στο αφιέρωμα που πριν κάποιους μήνες κάναμε σε συγκεκριμένους ιστορικούς δρόμους της πόλης μας. Αφορμή για το σημερινό δημοσίευμα ήταν η ανάγκη να φανεί το “κομμένο” (αναγκαστικά για τη σελιδοποίηση) τμήμα της 2ης φωτογραφίας του προηγούμενου δημοσιεύματος που έδειχνε τμήμα αυτού του δρόμου, καθώς και η παρουσίαση κι άλλου όχι πολύ γνωστού φωτογραφικού υλικού από τον ίδιο δρόμο. Εχω υπόψη μου περισσότερες από 35 διαφορετικές φωτογραφίες και σχέδια αυτού του δρόμου πριν την καταστροφή του από τις βόμβες του 2ου Παγκοσμίου Πολέμου, όταν δικαιολογημένα θεωρούνταν ο ιστορικότερος οδικός άξονας στην εντός των τειχών πόλη. Σήμερα μπορούμε να πούμε πως μετά τη Χρυσάνθου Επισκόπου (που δε διασώζει πια κανένα παλαιό κτίσμα) είναι ο δεύτερος πιο κατεστραμμένος από ιστορική άποψη δρόμος της παλιάς πόλης και την απώλεια της ιστορικότητάς του δεν μπορεί δυστυχώς να αναπληρώσει καμιά ανάπλαση του καταστρώματος ή των πεζοδρομίων του. Μοναδικό αντιστάθμισμα είναι η εύρεση και ανάδειξη σημαντικού τμήματος της προϊστορικής Κυδωνίας στη βόρεια πλευρά του, που επιστημονικά αξιολογείται ως εύρημα εξαιρετικά πολύτιμο. Να υπενθυμίσω μόνο πως η προϊστορική Κυδωνία διαρθρωνόταν πολεοδομικά σε τετράγωνα Ιπποδάμειου τύπου, το ίδιο συνέβη 2500 χρόνια αργότερα όταν η συνοικία ξανακτίστηκε με σχέδιο από τους Βενετούς αποίκους, το ίδιο σχεδιάστηκε από τους μηχανικούς της Κρητικής πολιτείας 650 χρόνια αργότερα κι εφαρμόστηκε αρχικά στην εκτός των τειχών πόλη και το ίδιο ξανασχεδιάστηκε από τους πολεοδόμους που μεταπολεμικά ανέλαβαν την ισοπέδωση και ανοικοδόμηση της παλιάς πόλης κι εφαρμόστηκε απόλυτα στον συγκεκριμένο δρόμο και τους καθέτους του. Παρόλο που οι σχεδιασμοί αυτοί αν και σχετίζονται δεν ταυτίζονται μεταξύ τους, αποτελεί κι αυτό ίσως ένα ιστορικό παράδοξο του τόπου μας, δεδομένου ότι κάτι τέτοιο δε συνέβη σε άλλες πόλεις

της Κρήτης, μάλιστα ουδέποτε σχεδιάστηκε έτσι το Ηράκλειο. Αναγκαστικά, αρκετές από τις φωτογραφίες του μικρού μας αφιερώματος έχουν δημοσιευτεί ξανά και φυσικά όχι μόνο από αυτή τη σελίδα. Στην **πρώτη**, σχέδιο της περιόδου της ενετοκρατίας με το Καστέλι να διασχίζεται από τον κεντρικό άξονα του Corso, δηλαδή τη σημερινή Κανεβάρο. Στη **δεύτερη**, τμήμα αεροφωτογραφίας του 1937 με την Κανεβάρο στο κέντρο. Εντύπωση κάνει η πυκνότητα των κτιμάτων εκατέρωθεν στις πλευρές της. Η απώλειά τους είναι καθοριστική για τη σημερινή μορφή της παλιάς πόλης. Στην **τρίτη**, σχέδιο ξένου περιηγητή του 1897, με τη σκωτσέζικη φρουρά να διασχίζει τη δυτική πύλη και να εισέρχεται στο Καστέλι. Τότε η Κανεβάρο λεγόταν “οδός των Ενετών” λόγω των σωζόμενων εκεί μεγάρων. Στην **τέταρτη**, το ίδιο σημείο τραβηγμένο από το Gerola το 1901 και στην **πέμπτη** ξανά το ίδιο το 1915. Παρατηρήστε τα βενετσιάνικα σπίτια με τα εντυπωσιακά θυρώματα που υπήρχαν εκεί. Στην **έκτη**, η ίδια πύλη από το εξωτερικό της και ο δρόμος που οδηγούσε εκεί φωτογραφημένος από τον Gerola. Το 1916 κατεδαφίστηκε η πύλη. Στην **έβδομη**, η Κανεβάρο από τα δυτικά, γεμάτη τούρκικα “σαχισιά” το 1897, αποτέλεσμα των συνθηκών κατοίκησης της εποχής. Από το περιοδικό Gli avvenimenti d' Oriente. Στην **όγδοη**, ο ίδιος δρόμος πάλι από τα δυτικά, αμέσως μετά την πύλη, σε καρτ ποστάλ του 1910. Τα σαχισιά έχουν πια καταρριφθεί. Στην **ένατη**, το εντυπωσιακό μέγαρο Premařin, έργο ντόπιου πρωτομάστορα στο μέσο περίπου του δρόμου, στη νότια πλευρά. Φωτογραφία του Gerola. Στη **δέκατη** τέλος, το ίδιο κτήριο τη δεύτερη δεκαετία του 20ου αιώνα. Εμφανείς οι αλλοιώσεις για να αυξηθούν τα ανοίγματα στο ξυλουργείο που στεγαζόταν στο ισόγειο. Αφαιρέθηκαν οι καρδιόσχημοι φεγγίτες δίπλα στην πόρτα και ανοίχτηκαν νέα ανοίγματα. Το τελειωτικό κύημα ήρθε όμως το 1941. Θα συνεχίσουμε την επόμενη εβδομάδα.

3

4

5

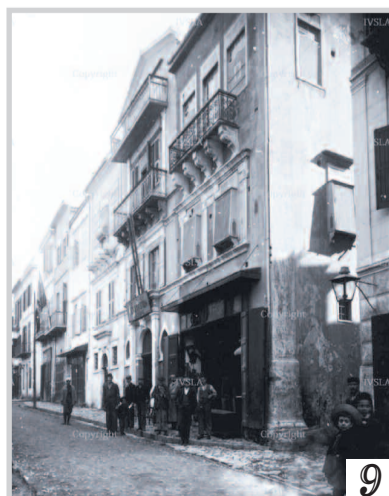
6

7

8

9

10

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

“ANNABELLE”

Η όμορφη, πορσελάνινη κούκλα, που επιλέγει να κάνει δώρο ο Τζον Φορμ στην έγκυο γυναίκα του, Μία, μοιάζει να είναι ιδανική. Η χαρά όμως, της Μία για την κούκλα Άναμπελ δεν έχει μεγάλη διάρκεια.

Σύντομα, το ζευγάρι δέχεται μία βίαιη επίθεση από μια ομάδα σατανιστών, οι οποίοι φεύγοντας, δεν αφήνουν πίσω τους μόνο αίμα και τρόμο, αλλά και μία δαιμονισμένη Άναμπελ, που διαταράσσει τον κόσμο των πνευμάτων...

“AMNHΣΙΑ”

ΕΛΛΗΝΙΣ

Τηλ.: 2821051850-1

“ANNABELLE”

Καθημερινά & Σαβ./Κυρ.:
8.30 & 10.30 μ.μ.

“AMNHΣΙΑ”

Καθημερινά και Σαβ./Κυρ.: 8.30 μ.μ.

“DRACULA UNTOLD”

Καθημερινά και Σαβ./Κυρ.: 10.30
μ.μ.“ΤΑ ΤΕΡΑΤΟΚΟΥΤΑΚΙΑ”
(μεταγλ.)

Καθημερινά και Σαβ./Κυρ.: 5.30 μ.μ.

“Ο ΜΙΚΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΣ
ΠΑΕΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ”

Παρασκευή και Σαβ./Κυρ.: 7 μ.μ.

“ΣΟΥΠΕΡ-ΧΟΝΔΡΙΟΣ”

Καθημερινά & Σαβ./Κυρ.:
8.30 & 10.30 μ.μ.

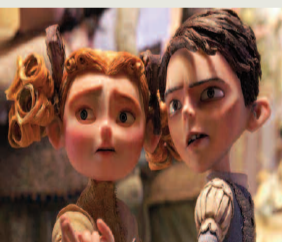
“THE EQUALIZER”

Καθημερινά και Σαβ./Κυρ.:
8.15 & 10.30 μ.μ.

“ENEMY”

Καθημερινά & Σαβ./Κυρ.:
8.30 & 10.30 μ.μ.“ΙΠΤΑΜΕΝΟΙ
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΕΣ” (μεταγλ.)

Σάββατο - Κυριακή: 7 μ.μ.

“ΤΑ
ΤΕΡΑΤΟΚΟΥΤΑΚΙΑ”STER CINEMAS
(ΜΕΓΑ ΠΛΑΤΕ)

Τηλ.: 2821057757-8-9

“ΤΕΡΑΤΟΚΟΥΤΑΚΙΑ 2D”

ΑΙΘ. 1 Καθημερινά: 6 μ.μ.

“ANNABELLE”

ΑΙΘ. 2 Καθημερινά: 8.30 & 10.30
μ.μ.

“DRACULA UNTOLD”

ΑΙΘ. 1 Καθημερινά: 8 & 10 μ.μ.

“THE EQUALIZER”

ΑΙΘ. 3 Καθημερινά: 9.45 μ.μ.
Εως Σάββατο και Δευτέρα -
Τετάρτη: 7 μ.μ.“Ο ΜΙΚΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΣ
ΠΑΕΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ”
(μεταγλ.)

ΑΙΘ. 2 Καθημερινά: 6.30 μ.μ.

“Ο ΜΙΚΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΣ
ΠΑΕΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ”ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
Συνάντηση για
την Τέχνη και την Επιστήμη

■ Συνεχίζονται οι προβολές στις “Cine-Iστορίες 2014”

Μια “συνάντηση για την Τέχνη και την Επιστήμη” διοργανώνουν σήμερα Σάββατο στις 10:30π.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων η Πολιτιστική Εταιρεία Κρήτης και η “Πυξίδα της Πόλης” στο πλαίσιο του 2ου Πανοράματος Κινηματογράφου και άλλων Τεχνών και της δράσης cine-Μαθήματα.

Ουδιοργανωτές των δράσεων είναι η Περιφέρεια Κρήτης - Περιφερειακή Ενότητα Χανίων ο Δήμος Χανίων, ο Δήμος Πλατανιά, το Πνευματικό Κέντρο Χανίων, με τη συνεργασία του Παραρτήματος Χανίων της Ελληνικής Μαθηματικής Εταιρείας και του Περιφερειακού τμήματος Κρήτης της Ένωσης Ελλήνων Χημικών.

Ερωτήματα όπως: «Πόσο πουλάει η επιστήμη σήμερα; Τι αγοράζει η Τέχνη από την επιστήμη; Μιλούν επιστημονικά οι δημοσιογράφοι; Εκλαΐκευση της Επιστήμης, μύθοι και πραγματικότητες θα αποτελέσουν το επίκεντρο της διαδραστικής συνάντησης», αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση.

Στο πλαίσιο της συνάντησης, στις 10:30π.μ. στις Λέσχες Ανάγνωσης Μαθηματικής Λογοτεχνίας, ο Τεύκρος Μιχαηλίδης συναντά μαθητές και καθηγητές και συζητά για την εμπειρία από την ομάδα “Θαλής και Φίλοι”.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης θα παρουσιαστεί η εμπειρία της Λέσχης Ανάγνωσης Μουσικού Σχολείου Πειραιά και της Λέσχης Ανάγνωσης Μαθηματικής Λογοτεχνίας του Γυμνασίου Σούδας, που δουλεύουν ταυτόχρονα το βιβλίο “Ο Μέτοικος και η Συμμετρία” του Τεύκρου Μιχαηλίδη.

Στις 12μ. με αφορμή το βιβλίο “Το Φάντασμα της Όπερας” του Στέφανου Τραχανά και το βιβλίο “Μιλώντας στην Άννα για τα Μαθηματικά” του Τεύκρου Μιχαηλίδη θα πραγματοποιηθεί συζήτηση με τη συμμετοχή των: Τεύκρου Μιχαηλίδη, καθηγητή Μαθηματικών - συγγραφέα Στέφανου Τραχανά, καθηγητή Φυσικής, προέδρου Εκδοτικής Επιτροπής Πανεπιστημιακών Εκδόσεων Κρήτης, συγγραφέα και Αντώνη Σκαμνάκη, επίκουρου καθηγητή Δημοσιογραφίας.

Οι σημερινές προβολές:

6μ.μ. - 7μ.μ.: “Μυστήρια της σκοτεινής ύλης”

Σκηνοθέτης: Cécile Denjean

Διάρκεια: 52’

Το σύμπαν αποτελείται από άτομα. Εσύ, εγώ, τα αστέρια, ο ήλιος, ολόκληρο το σύμπαν αποτελείται από άτομα. Αυτό νομίζετε και αυτό είναι σίγουρα αυτό που διδαχθήκατε στο σχολείο. Και όμως σήμερα οι επιστήμονες πιστεύουν πως η αλήθεια είναι τελείως διαφορετική.

7:10μ.μ. - 9μ.μ. “Proof” Σκηνοθεσία: Τζον Μάντεν.

Διάρκεια: 96’.

Η Κάθριν, είναι μια γοητευτική νεαρή, που φροντίζει επιμελώς σε όλη της τη ζωή, τον ηλικιωμένο πατέρα της που είναι ένας ιδιοφυής μαθηματικός. Όταν εκείνος θα πεθάνει, η Κάθριν, που πάσχει από σχιζο-

φρένεια, πέφτει σε βαθιά κατάθλιψη, ενώ στην άκρη του μυαλού της έχει μοναδικό σκοπό να συνεχίσει το έργο του πατέρα της.

9:10μ.μ. - 10:05μ.μ.: “Ονειρα με το DNA”

Σκηνοθέτης: Bregtje van der Haak

Διάρκεια: 54’

Τι θα γινόταν εάν μπορούσαμε να προσδιορίσουμε τα γονίδια στα οποία οφείλεται η ανθρώπινη ευφυΐα; Θα ανοιγόταν άξαφνα μπροστά μας ένας θαυμαστός καινούργιος κόσμος βελτιωμένων ανθρώπινων όντων.

10:15μ.μ. - 11:40μ.μ. “π”

Σκηνοθεσία/Σενάριο: Darren Aronofsky

Διάρκεια: 83’.

Η φιλοδοξία του Max να ανακαλύψει τον αριθμό εκείνο που θα εξηγήσει την συμπεριφορά του σύμπαντος -και που κατά κάποιους άλλους είναι το πραγματικό όνομα του Θεού- προκαλεί το ενδιαφέρον πολλών και ετερόκλητων ομάδων, από μια αίρεση αποκρυφιστών μέχρι τη γειτόνισσά του Devil!

Το ημερήσιο εισιτήριο του πανοράματος είναι 5 ευρώ και δίνει την δυνατότητα στον κάτοχό του να παρακολουθήσει το πρόγραμμα όλης της ημέρας.

Αναλυτικά πληροφορίες για το πρόγραμμα του 2ου Πανοράματος Κινηματογράφου και άλλων Τεχνών -Cine-Istories 2014- στη διεύθυνση: <http://cine-istories2014.blogspot.gr/>

Επιστημονική διάλεξη
μετά μουσικής

Μουσικό - επιστημονικό δρώμενο με τίτλο “Πόσα πιάνει η επιστήμη στην πιάντσα” θα παρουσιαστεί την αύριο Κυριακή στις 7:30μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων, στο πλαίσιο του 2ου Πανοράματος Κινηματογράφου και άλλων Τεχνών “Cine-Istories 2014”. Ο Θανάσης Κωνσταντόπουλος, πρόεδρος του Δ.Σ. του Εθνικού Κέντρου Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ) στη Θέρμη της Θεσσαλονίκης και καθηγητής του τμήματος Χημικών Μηχανικών του Α.Π.Θ. παρουσιάζει με απλό τρόπο επίκαιρα ερευνη-

τικά θέματα πλαισιωμένα με ζωντανή μουσική από ένα από τα δυναμικότερα Blues-Rock group της Ευρώπης, τους “Νίκος Ντουβούσης και οι Backbone”.

Πώς μπορούμε να συνθέσουμε “ηλιακά καύσιμα”;

Πώς ζει κάποιος “αναπνέοντας (στην πόλη)”;

Τι είναι τα “μπαχαρικά της πράσινης ανάπτυξης”;

Πώς ψήνουμε νανο-σωματίδια “της ώρας”;

Μπορούμε να ζήσουμε χωρίς ερευνητές;

Πόσα πιάνει η “επιστήμη στην πιάντσα”;

Τα παραπάνω είναι μερικά από τα ερωτήματα που απαντιούνται

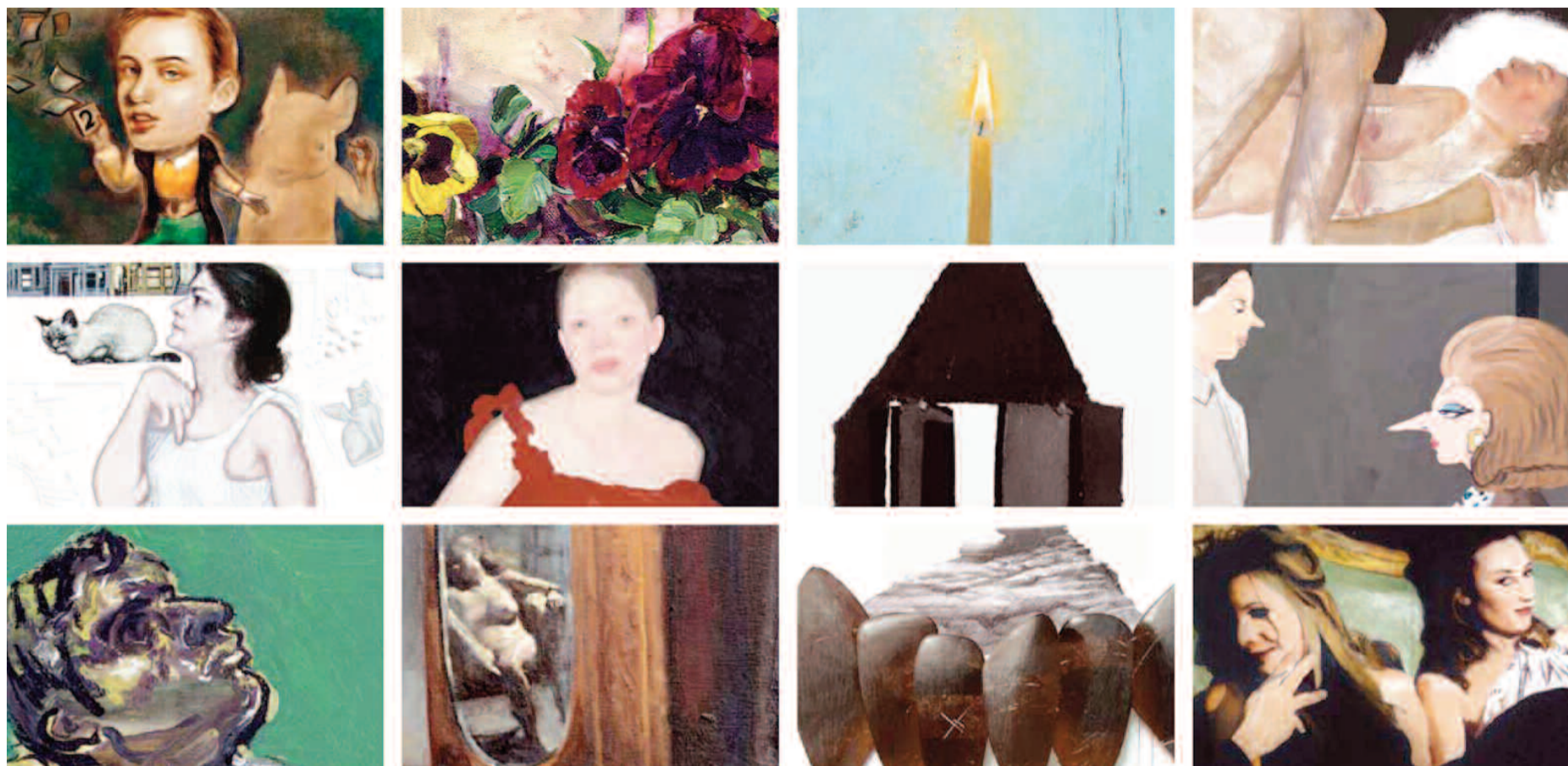
με μοναδική επιστημονική σαφήνεια πλαισιωμένα με μουσικές των

θρύλων της Blues-Rock σκηνής σε μια παράσταση - διάλεξη διάρ-

κειας 2 ωρών.

Είσοδος: 5 ευρώ

ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

“Στην Κιβωτό των ονείρων”

■ Εγκαινιάζεται την Παρασκευή η έκθεση 76 έργων από τη Συλλογή του Σωτήρη Φέλιου

Η Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων και το Ίδρυμα “Η άλλη Αρκαδία” παρουσιάζουν την έκθεση “Στην Κιβωτό των ονείρων” με έργα από τη Συλλογή Σωτήρη Φέλιου, σε επιμέλεια του ζωγράφου Μιχάλη Μανουσάκη. Η έκθεση εγκαινιάζεται την Παρασκευή 24 Οκτωβρίου και θα διαρκέσει έως το Σάββατο 24 Ιανουαρίου 2015.

πως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο σχετικό δελτίο Τύπου: «Ο Μιχάλης Μανουσάκης διάλεξε 76 έργα, πίνακες ζωγραφικής και γλυπτά 19 καλλιτεχνών, για να τα μοιραστεί στη συνέχεια, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει, μαζί με αυτούς που συγκατοικεί στην ίδια ιστορία, στον ίδιο γεωγραφικό τόπο...

Στην έκθεση συμμετέχουν οι: Καλλιόπη Ασαργιωτάκη, Γιώργος Αυγέρος, Κωνσταντίνος Κακανιάς, Θεόφιλος Κατσιπάνος, Αλέξης Κυριτσόπουλος, Γιώργος Λάππας, Αλέκος Λεβίδης, Τάσος Μαντζαβίνος, Τάσος Μισούρας, Εμμανουήλ Μπιτσάκης, Χρήστος Μπυκόρος, Βάλλυ Νομίδου, Αχιλλέας Παπακόστας, Κώστας Παπανικολάου, Ράνια Ράγκου, Γιώργος Ρόρρης, Εδουάρδος Σακαγιάν, Άννα Μαρία Τσακάλη και Παντελής Χανδρής.

Η Συλλογή Σωτήρη Φέλιου ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του '90.

Περιλαμβάνει κυρίως έργα σύγχρονων παραστατικών ζωγράφων και σήμερα αριθμεί πάνω από 850 έργα. Μέρος της Συλλογής έχει εκτεθεί στο Μουσείο Μπενάκη (2002 & 2009), στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Λευκωσίας (Πύλη Αμμοχώστου 2003), στο Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (Θεσσαλονίκη 2003), στο Πνευματικό Κέντρο Δήμου Ερμούπολης (Σύρος 2008), στο Σισμανόγλειο Μέγαρο (Κωνσταντινούπολη 2010), στο Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας (Βενετία 2011), στο Κέντρο Τέχνης Τζιόρτζιο Ντε Κίρικο (Βόλος 2012), στο Βιτοριάνο (Ρώμη 2012), στα Παραρτήματα της Εθνικής Πινακοθήκης (Ναύπλιο και Κουμαντάρειος Πινακοθήκη Σπάρτης 2013) ενώ μεμονωμένα έργα δανείζονται σε αναδρομικές και ομαδικές εκθέσεις. Ωρες λειτουργίας, Δευτέρα έως Παρασκευή: 10π.μ. - 2μ.μ. & 6μ.μ. - 9μ.μ., Σάββατο: 10π.μ. - 2μ.μ..

ΑΠΟ ΤΟ “THEATRE 73100”

“Αντιγόνη”

Την Αντιγόνη του Σοφοκλή, βασισμένη στο κείμενο του Β. Brecht, παρουσιάζει το “Theatre 73100” την Πέμπτη 23, Παρασκευή 24, Σάββατο 25 και Κυριακή 26 Οκτωβρίου, στις 9:30μ.μ. στο Στούντιο “Οξω νού”, στα Ταμπακαριά.

«Ως πολιτικός -κατά βάση- θεατρικός συγγραφέας», αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση του “Theatre 73100”, «ο Brecht εισάγει την έννοια της “αποστασιοποίησης”. Δεν καλεί το κοινό να πέσει μέσα στον μύθο της Αντιγόνης, όπως μέσα σε ένα ποτάμι, για να παρασυρθεί -άσκοπα, πότε δω και πότε κει και να εμπλα-

κεί συναισθηματικά- ταυτιζόμενος με τη σκηνική δράση. Αντίθετα, με τους ηθοποιούς σε ρόλο έντονα αφηγηματικό, με ηθελμένη προφορικότητα, μακριά από στείρους φορμαλισμούς, επιδιώκει την παράθεση των γεγονότων, μέσα στα οποία θα παρεμβάλλεται ο θεατής, με την κρίση του».

Σκηνοθεσία - Ιώ Ασπιθανάκη.

Παίζουν: Ιώ Ασπιθανάκη, Κωνσταντίνος Ηλιάκης, Άκης Κασιωτάκης, Βένια Κωστοπούλου, Μαριάννα Λεδάκη.

Σκηνικά / κοστούμια - Μικέλα Παπαδουλάκη.

photo by: www.amarkakis.com

Τιμή εισιτηρίου 10 ευρώ.

Τηλ. κρατήσεων: 6979733357.

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ “Δ. ΒΛΗΣΙΔΗΣ”

“Εις μνήμην”

Παράσταση με το έργο “Εις μνήμην” παρουσιάζει ο Σύλλογος Φίλων Θεάτρου Χανίων την Πέμπτη 23 και την Παρασκευή 24 Οκτωβρίου στις 9:15μ.μ. και το Σάββατο 25 και Κυριακή 26 Οκτωβρίου στις 7μ.μ. και στις 9:15μ.μ. στο θέατρο “Δημήτρης Βλυσίδης”.

Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση: «Πρόκειται για μια σουρεαλιστική κωμωδία, με dress code τα μαύρα ρούχα για τους θεατές της, γεμάτη θάνατο και ατίθασες ορμές».

Σκηνοθεσία: Γιάννης Κουκουράκης.

Χρηματοδότηση: Χρυσούλα Ψυλλάκη.

Σκηνικά - Κοστούμια: Ξανθή Κόντου.

Μακιγιάζ: Ευδοξία Οικονομάκη.

Φωτισμοί: Ανδρέας Βάνδουλας.

Μοντάζ - Διεύθυνση Φωτογραφίας: Μανώλης Λεβεντέλης.

Τιμή εισιτηρίου: 10 ευρώ. Φοιτητικό/Ανέργων: 7 ευρώ.

σερφ@ρίσματα

της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Το πράσινο σχολείο www.prasinosxoleio.gr

Αγάπη για το φυσικό περιβάλλον, κηπουρική και μικρά κεράρια να σκαλίζουν και να φυτεύουν φυτά και αρωματικά. Σκέφτεστε κάτι πιο τρυφερό και γλυκό; Το "Πράσινο Σχολείο" όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά στον επίσημο ιστότοπό του, «είναι μία εθελοντική μη-κερδοσκοπική ομάδα δράσης για τη διάδοση της τέχνης της κηπουρικής στα μικρά παιδιά ως μέσο γνωριμίας με το φυσικό περιβάλλον και περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης. Στόχος του, να παρακινήσει τα παιδιά να έλθουν σε επαφή με το φυσικό περιβάλλον, με τα φυτά και το χώμα, να καλλιεργήσουν αρωματικά φυτά, λουλούδια και λαχανικά». Αν η ιδέα σας... κάνει κλικ, μπείτε στο site για να μάθετε περισσότερα!

Δωρεάν, νόμιμα και για όλους!
www.dwrean.net

Ανακαλύψτε έναν ιστότοπο με πολλά χρόνια λειτουργίας στον Ιστό, που παρουσιάζει καθημερινά ό,τι δωρεάν, νόμιμο και πολύ χρήσιμο κυκλοφορεί διαδικτυακά. Με άλλα λόγια, στις δύσκολες -οικονομικά- εποχές που διανύουμε, αυτό το site είναι κάτι σαν... διαδικτυακός "σωτήρας" αφού προτού αποφασίσετε να αγοράσετε κάτι που θεωρείτε πως χρειάζεστε επειγόντως για τα αγαπημένα σας μηχανήματα, μπορείτε να δείτε αν το dwrean σας το προσφέρει δωρεάν. Αλλά και ακριβώς αυτό που ζητάτε να μην σας δίνει, πάλι κάτι παραπλήσιο θα έχει για να χρησιμοποιήσετε. Και επειδή απ' όπου μπορούμε να "γλιτώσουμε" έξοδα, καλό είναι να γλιτώνουμε, βάλτε το στα αγαπημένα σας γιατί θα το χρησιμοποιείτε ξανά και ξανά! Ενδεικτικά στο dwrean θα βρείτε προγράμματα, παιχνίδια, "αντιβιοτικά" και ένα σωρό ακόμα ενδιαφέροντα και πάνω απ' όλα δωρεάν "γκατζετάκια" για τους υπολογιστές σας, τα laptop σας και τα έξυπνα κινητά σας τηλεφώνω.

e - Βιβλία www.gutenberg.org

Παρότι τίποτα δεν μπορεί να συγκριθεί με την αίσθηση του να κρατάς ένα βιβλίο και να γυρίζεις μια μια τις σελίδες του, να μυρίζεις το άρωμά του και να ταξιδεύεις μαζί του, τα e-books έχουν πάρει και αυτά τη θέση τους στα "ράφια" αρκετών ipad και συσκευών ανάγνωσης. Αν ανήκετε στην κατηγορία εκείνων που προτιμούν να σκρολάρουν αντί να ξεφυλλίζουν, αν αγαπάτε την διαδικτυακή ανάγνωση, αυτός ο ιστότοπος θα φανεί ιδιαίτερα χρήσιμος αφού εδώ θα βρείτε μια εξαιρετική συλλογή δωρεάν e-βιβλίων που μπορείτε να κατεβάσετε και να διαβάσετε. Και επειδή οι εποχές αλλάζουν -καμιά φορά- μαζί με τις συνθήκές μας, ακόμα και αν τώρα δεν διαβάζετε e-books κρατήστε αυτή τη διεύθυνση γιατί μπορεί να την χρειαστείτε μελλοντικά.

στον Πνευματικό Κέντρο Χανίων ολοκληρώνεται αύριο Κυριακή το Συνέδριο με θέμα "Ο Παύλος Βλαστός και το έργο του" που διοργανώνουν το Κέντρο Κρητικής Λογοτεχνίας, η Ιστορική & Λαογραφική Εταιρεία Ρεθύμνης και τα Γ.Α.Κ. - Ιστορικό Αρχείο Κρήτης και άρχισε χθές στο Ρέθυμνο, ενώ οι σημερινές εργασίες του πραγματοποιούνται στο Χρωμοναστήρι (Στρατιωτικό Μουσείο).

ο αυριανό πρόγραμμα αναλυτικά:
Χανιά, Πνευματικό Κέντρο

Ζ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Αλεξάνδρα Ζερβού

10:30π.μ.: Σταμάτης Αποστολάκης, "Τα κρητικά τραγούδια στο Αρχείο του Βλαστού".

10:50π.μ.: Ελπινίκη Νικολουδάκη-Σουρή, "Η συμβολή του Παύλου Βλαστού στη Συλλογή Ασματών Κρητών περί των Εξωτικών ή Διαβολικών Πνευμάτων".

11:10π.μ.: Κώστας Μουτζούρης, "Ο κόσμος της Κρήτης όπως παρουσιάζεται στα δίστιχα και τις μαντινάδες της συλλογής του Παύλου Βλαστού".

11:30π.μ.: Βούλα Επιτροπάκη, "Το κοινό αίσθημα δικαίου και ο λαϊκός λόγος στη μαρτυρική κατάθεση του Παύλου Βλαστού μέσα από τα Πρακτικά της δίκης των

φονέων του Λιάπη".
11:50π.μ.: Συζήτηση.
12:10μ.: Διάλειμμα.

Η' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Μανόλης Βαρβούνης.

12:30μ.: Αντώνης Μικελουδάκης, "Η συμβολή του Παύλου Βλαστού στην καταγραφή της ψαλτικής παράδοσης της Κρήτης".

1μ.μ.: Ανδρέας Γιακουμάκης, Το μουσικό έργο του Παύλου Βλαστού. Μελοποιήσεις και καταγραφές εκκλησιαστικών ύμνων και τραγουδιών.

1:30μ.μ.: Δημήτρης Σγουρός, "Σκοποί και τραγούδια της Κρήτης (1860-1910) σε καταγραφή Παύλου Γ. Βλαστού και η μουσική τους προσέγγιση, απόδοση και ερμηνεία στην ομώνυμη δισκογραφική μας εργασία".

2μ.μ.: Παρεμβάσεις - Συζήτηση.

2:20μ.μ.: Απολογισμός - (Απο)χαιρετισμοί

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Εκθεση φωτογραφίας για τα γλυπτά του Ελ Γκρέκο

Εκθεση φωτογραφίας του ιστορικού τέχνης κ. Μεγακλή Ρογκάκου με τίτλο: "Ο Δομήνικος Θεοτοκόπουλος αποδίδει τον Κόσμο των Ιδεών σε Τρεις Διαστάσεις" πραγματοποιείται στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων, τιμώντας τα 400 χρόνια από τον θάνατο του μεγάλου Ελληνικού καλλιτέχνη Δομήνικου Θεοτοκόπουλου (El Greco, Ενετική Κρήτη 1541 - Τολέδο Ισπανίας 1614).

Την έκθεση διοργανώνουν η Περιφέρεια Κρήτης, η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Δήμος Χανίων, το Πνευματικό Κέντρο Χανίων και το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων - Ελαιουργείον συμμετέχοντας στο πρόγραμμα "ΧΑΝΙΑRT 2014 - Εικαστικές Διαδρομές στο Νομό Χανίων".

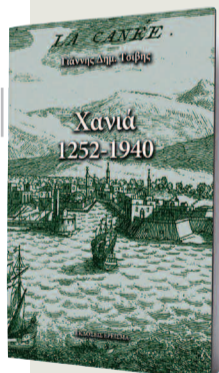
Επιμέλεια Μιχάλης Καλαϊτζάκης και Ιωάννης Ν. Αρχοντάκης. Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 14 Νοεμβρίου και είναι ανοικτή από Δευτέρα έως Παρασκευή από 10 το πρωί έως 2 το μεσημέρι με ελεύθερη είσοδο.

Ειδικά προγράμματα πραγματοποιούνται για μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Παρουσίαση βιβλίου του Γιάννη Τσίβη

Παρουσίαση του βιβλίου του Γιάννη Τσίβη με τίτλο "Χανιά 1252 - 1940" θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 22 Οκτωβρίου στις 8μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

Για τον δικηγόρο Γιάννη Τσίβη θα μιλήσει ο Γιάννης Δασκαλάκης, πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων. Για το βιβλίο "Χανιά 1252 - 1940" θα μιλήσει η Βαρβάρα Περάκη, φιλόλογος, αντιδήμαρχος Δήμου Χανίων. "Ο παππούς μου Γιάννης Τσίβης" είναι το θέμα της ομιλίας του Γιάννη Τσίβη, φυσικού - μαθηματικού. Αποσπάσματα από το βιβλίο διαβάζουν οι

δικηγόροι: Ευαγγελία Νικάκη και Κυριάκος Τζείραννης.

Την εκδήλωση διοργανώνει η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Δήμος Χανίων και ο Δικηγορικός Σύλλογος Χανίων σε συνεργασία με τις εκδόσεις "Ερεισμα".

Κάλεσμα της Θεατρικής Ομάδας Χανίων της ΚΝΕ

Κάλεσμα για συμμετοχή στη θεατρική της ομάδα απευθύνει με ανακοίνωσή της η ΚΝΕ. Στην ανακοίνωση μεταξύ άλλων αναφέρεται ότι «Η Θεατρική Ομάδα της ΚΝΕ δημιουργήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2012 από μέλη και φίλους της ΚΝΕ. Σκοπός της είναι να αναδείξει την πολιτιστική πρόταση της ΚΝΕ και την στρατευμένη Τέχνη, σε μια περίοδο που ο πολιτισμός αποτελεί ένα εμπορευματοποιημένο και απαγορευμένο αγαθό. Από το "Θάψτε τους Νεκρούς", το "Δέκα μέρες που συγκλόνισαν τον κόσμο" και την "Αγία Ιωάννα των Σφαγείων", μέχρι και φέτος με το "Γαϊτανάκι" και την "Ανατομία του Φασισμού", μέσα από την ομάδα μπορούσαμε να εκφραστήμε, να ασχοληθούμε και να μάθουμε περισσότερα για το θέατρο, αλλά και να γνωρίσουμε και να δεθούμε με άλλους ανθρώπους. Αν βλέπεις και εσύ την ανάγκη να ανεβαίνουν στρατευμένα έργα, έργα που μιλάνε για τη σημερινή πραγματικότητα και φωτίζουν τη διέξοδο από τα αδιέξοδά της, γίνε μέρος της προσπάθειας αυτής». E-mail επικοινωνίας: theatriki.kne@gmail.com

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Μ' ένα καηλό ακονισμένο μαχαίρι

» Αλέξανδρος Κυπριώτης

(Εκδόσεις Ίνδικτος)

Το εξώφυλλο, μαυροκόκκινη κάτοψη παραθαλάσσιου αστικού τοπίου, ορίζει -εκτός από τα χωρικά- τα χρωματικά όρια της συλλογής, ο τίτλος περιγράφει τον τρόπο. Αίμα ζεστό αναβλύζει από την πληγή, καθώς τα λεπτά της ώρας περνούν, το ερυθρό χάνει την καθαρότητά του, μακριά από το κορμί, αρχίζει να παγώνει, η ροή σταματά καθώς το υγρό αποκτά ιδιότητες σταθερές.

Από το πρώτο διήγημα (Τα κλειδιά του), διακρίνεται με ευκρίνεια ο συγγραφικός βηματισμός. «Εμμονικές επαναλήψεις και προσήλωσις στη σπείρα», αυτές είναι οι πρώτες σημειώσεις που κρατώ καθώς ολοκληρώνω την ανάγνωση του διηγήματος για δεύτερη φορά. Φράσεις που τελικά χαρακτηρίζουν με ακρίβεια τη συλλογή στο σύνολό της.

Ευδιάκριτες επιρροές -καλώς χωνεμένες- της γερμανόφωνης λογοτεχνίας, μετριάζει που ο Κυπριώτης υπηρετεί με επιτυχία, εδώ και χρόνια, από το πόστο του μεταφραστή. Είναι αυτή η ιδιαίτερη χρήση του λόγου, ο «ξενικός» ρυθμός που -επιτυχία του συγγραφέα- φαντάζει απρόσμενα οικείος και καταφέρνει να εγκλωβίσει ρυθμικά το νου.

Διαρκείς επανεκκινήσεις, περιστροφές γύρω από το ίδιο σημείο. Σε κάθε ιστορία, ο συγγραφέας

επιλέγει με φροντίδα τη λεπτομέρεια εκείνη που θα αποτελέσει το σημείο περιστροφής, τον πυρήνα γύρω από τον οποίο θα δημιουργηθεί η απαραίτητη δίνη, αναγκαία να προσδώσει ορμή, να οπλίσει το χέρι, να διαλύσει τον ίδιο της τον εαυτό. Ενα ανεπαίσθητο σημείο αιμορραγίας είναι συνήθως αρκετό να προκαλέσει τον θάνατο, μια στιγμή αρκεί για να διαρραγεί το δεδομένο μοτίβο.

Συναισθήματα, καταπιεσμένα από καιρό, έρχονται στην επιφάνεια. Θαρραλέα βήματα προς τα εμπρός, επέλαση τολμηρή την οποία διαδέχεται η υποχώρηση, πότε συγκροτημένη και πότε άτακτη επιστροφή στο σημείο εκκίνησης. Επέλαση ξανά, υποχώρηση ξανά, επανάληψη μέχρι το τέλος, το όποιο τέλος.

Υποβολή. Δεν είναι μόνο ο ρυθμός που καθιλώνει, είναι και οι ιστορίες που αφορούν προσωπικά τον αναγνώστη, κυρίως εξαιτίας της σχηματικής τους λειτουργίας. Ιστορίες που περιγράφουν χρόνιο εγκλωβισμό σε καταστάσεις, αναζήτηση στα σκοτεινά για μια έξοδο κινδύνου. Η εσωτερική προετοιμασία πριν την έξοδο, προσομοίωση της πραγματικότητας στη ασφάλεια του εργαστηρίου, ασκήσεις θάρρους και αναπνοών. Ακόμα μια φορά, ας πάρουμε τα πράγματα

από την αρχή, σκέφτεται, σκέφτεσαι, σκέφτομαι, πρόβα εμπρός στον καθρέφτη, στιγμές πίστης, ξεφούσκωμα, ξανά από την αρχή. «Θα 'ρθει ο καιρός που θα σπάσω την πόρτα». Πάντα είναι απαραίτητο ένα καλά ακονισμένο μαχαίρι, ακόμα και όταν πρόκειται για μια λεπτή κλωστή.

Επιλογή συνειδητή η μη αναφορά σε κάθε διήγημα χωριστά, αλλά η αντιμετώπιση της συλλογής ως σύνολο, ενιαίο και αδιαίρετο. Ευδιάκριτο το νήμα που συνδέει τις δέκα ιστορίες με τις οποίες ο Αλέξανδρος Κυπριώτης μας συστήνεται ως συγγραφέας και μας υπενθυμίζει, με τον πλέον εμφανικό τρόπο, πως η μετάφραση είναι πράξη συγγραφής, και η μεταμόρφωση δυνατή, αρκεί ο δημιουργός να απεγκλωβιστεί από το καθεστώς του ετεροφωτισμού.

[Να αναζητήσετε τις μεταφράσεις του Κυπριώτη, να γνωρίσετε τη σπουδαία Γερμανίδα συγγραφέα Τζένυ Έρνεμπεκ, να αναμετρηθείτε με τα παιχνίδια του νου στα οποία υποβάλει τον αναγνώστη ο Μπότο Στράους]

ΔΙΗΓΗΜΑ

Επλάτε, σας παρακαλώ...

Εκείνο το βροχερό βράδυ του Οκτώβρη οι αστυνομικοί μέσα στο περιπολικό συζητούσαν αδιάφορα για το ποδόσφαιρο και τις οικογένειές τους.

Φαινόταν ένα ήσυχο βράδυ του Οκτώβρη.

Ξαφνικά από τον ασύρματο έδωσαν εντολή να σπεύσουν στην κεντρική πλατεία της πόλης γιατί είχαν ένα έκτακτο περιστατικό.

Σε πέντε λεπτά ήταν εκεί.

Είδαν ένα ηλικιωμένο άντρα να κάθεται, φορώντας ένα ακριβό μπουφάν, στο παγκάκι και ν' αδημονεί για την άφιξή τους.

«Τι συμβαίνει;» τον ρώτησε ο επικεφαλής.

«Ημουν μόνος και είπα να σας τηλεφωνήσω να

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΟΥΝΤΡΑΚΗΣ

πούμε δυο κουβέντες. Τα παιδιά δουλεύουν όλη μέρα, αναθρέφουν τα εγγόνια μου, οι ώρες της μοναξιάς περνούν δύσκολα».

Οι αστυνομικοί παραξελεύτηκαν· ο νεαρός αστυφύλακας ήταν έτοιμος να βάλει τα γέλια. «Όστε μοναξιάς;».

«Ναι, δεν είχα ύπνο και είπα να σας τηλεφωνήσω να πούμε δυο κουβέντες».

Δεν ήταν κι άσχημη ιδέα αυτή σκέφτηκε ο αρχιφύλακας και έσφιξε τον ασύρματο.

Είπαν πολλά, τόσα κι άλλα τόσα που χωρά η ψυχή του ανθρώπου μέσα στο Φθινόπωρο.

«Τη Δευτέρα είμαστε πάλι υπηρεσία...», είπε με νόημα ο νεαρός.

«Θα ξανατηλεφωνήσω», αποκρίθηκε ο ηλικιωμένος.

Κρήτης ή καταγόμενοι από αυτήν.

Ο διαγωνισμός περιλαμβάνει τρεις κατηγορίες διαγωνιζομένων: Α) μαθητές Γυμνασίου, Β) μαθητές Λυκείου, Γ) μη μαθητές. Τα κείμενα του διαγωνισμού, πεζά ή ποιητικά, θα είναι εμπνευσμένα από την εξέγερση των φοιτητών στο Πολυτεχνείο. Μπορεί όμως να έχουν και ελεύθερο θέμα.

Η βράβευση όσον διακριθούν θα γίνει στο Δημαρχείο Χανίων, τη Δευτέρα 17 Νοεμβρίου, στις 5:30μ.μ. Τα βραβεία θα συνοδεύονται με βιβλία.

Πληροφορίες δίνονται στα τηλέφωνα: 6976057969, 6939074471.

ΓΙΑ 31n ΧΡΟΝΙΑ

Λογοτεχνικός διαγωνισμός αφιερωμένος στο Πολυτεχνείο

Για 31n συνεχή χρονιά, διεξάγεται ο παγκρήτιος λογοτεχνικός διαγωνισμός, αφιερωμένος στην εξέγερση των φοιτητών στο Πολυτεχνείο τον Νοέμβριο του 1973. Στο διαγωνισμό - που συνδιοργανώνουν ο Σύνδεσμος Φιλολόγων Ν. Χανίων, η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων και ο Δήμος Χανίων- μπορούν να λάβουν μέρος οι κάτοικοι της

Βιβλία

Η πόλη έχει ρεπό

Πασχάλης Πράντζιος

Εκδότης: Ωκεανίδα

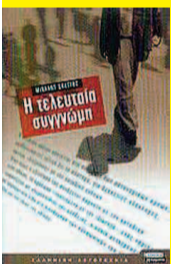
Ενα email που δημιουργεί παρανόηση στον παραλήπτη γίνεται αφορμή να γράψει ο αφηγητής μια παρωδία αστυνομικού μυθιστορήματος. «Η πόλη έχει ρεπό», μια πραγματικά ξεκαρδιστική

ιστορία, όπου η μυθοπλασία μπλέκεται με την πραγματικότητα και οι λογοτεχνικοί ήρωες παίρνουν στα χέρια τους τη ζωή του συγγραφέα. Ο τελευταίος κλείνει το μάτι στον αναγνώστη, παίζει μαζί του χαμογελώντας και κρύβει τα μυστικά του, για να φωνάξει στο τέλος: Σας την έσοκα! Ενα βιβλίο «άλλο» απ' αυτό που δείχνει. Γιατί, όταν η πόλη έχει ρεπό, όλα γίνονται!...

Η τελευταία συγγνώμη

Μιχάλης Σπέγγος

Εκδότης: Διόπτρα

1973, Γιάννενα. Ένας Χιλιανός αξιωματικός, του καθεστώτος Πινοσέτ, που επισκέπτεται την πόλη ως επίσημος προσκεκλημένος της χούντας των Συνταγματαρχών, ένα απόγευμα θα

βρεθεί δολοφονημένος στο φαράγγι του Βίκου. Πανικόβλητη η κυβέρνηση φορτώνει τη δολοφονία σε έναν φοιτητή με αριστερή δράση. Είναι όμως αυτή η πραγματικότητα; 1938-39, Γιάννενα.

Παρά τη σκιά του πολέμου, οι νέοι της πόλης περνούν ανέμελα τις ημέρες τους. Ο χριστιανός Νίκος Καζαντζής ερωτεύεται την Εβραία Ρεβέκα Λεβή, αλλά αν και οι οικογένειές τους είναι πολύ δεμένες, εκείνη θα ενδώσει στις πιέσεις του πατέρα της, προκειμένου να παντρευτεί έναν ομόθρησκο της, τον αμοραλιστή Αζέρ.

1938-39, Αμβούργο.

Ο καλλιεργημένος μηχανικός Κάρσεν είναι γιος του στρατηγού και ήρωα του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου Έρχαρτ Φον Έρεν και ένας από τους λίγους Γερμανούς που αντιστέκεται στη μαζική προπαγάνδα του χιτλερικού καθεστώτος. Καθώς ετοιμάζεται να υπηρετήσει στη Βέρμαχτ, παρακολουθεί έντρομος την κλιμάκωση της βίας ενάντια στους Εβραίους.

1944, Γιάννενα.

Καθώς η συντριβή του Ράιχ είναι επικείμενη, οι Γερμανοί ετοιμάζουν μια μεγάλη επιχείρηση συγκέντρωσης του εβραϊκού πληθυσμού της πόλης και προώθησής του σε στρατόπεδα συγκέντρωσης, όπου θα εξοντωθούν...

Το παράθυρο της Νεφέλης

Σπύρος Πετρουλάκης

Εκδότης: Μίνωας

«Το παιδί μου... Βοήθεια. Έχασα το παιδί μου...» Η τραγική μάνα νιώθει τον κόσμο να χάνεται. Ποιο μυαλό και ποια καρδιά μπορούν να αντέξουν τόσο πίεση, τόσο

τραγικότητα μέσα σε μια στιγμή; Ψάχνει στα μάτια των ανθρώπων γύρω της τη λύτρωση για τον χαμό της κόρης της. Ψάχνει την ίδια της τη σάρκα, το αίμα της. Μάταια όμως... Το παιδί χάθηκε. Της το άρπαξε ένα ζευγάρι μέσα από τα χέρια της, ένα καλοκαίρι στο Νυδρί της Λευκάδας, για να καλύψουν το κενό που είχαν στη ζωή τους.

Μαζί τους η Νεφέλη γνώρισε την αγάπη, το χάδι, το χαμόγελο, ώσπου ήρθε στον κόσμο ο αδελφός της. Από τότε, όλα άλλαξαν...

Τα πινέλα και οι καμβάδες τη βοηθούσαν να δραπετεύει από την ασπρόμαυρη ζωή της, μέσα από ένα έγχρωμο παράθυρο. Η γυναίκα και ο άνδρας που γνώρισε σαν γονείς την πλήγωσαν, την πόνησαν, μέχρι να ανοίξει το παράθυρο... αλλά και τα φτερά της.

Αντιγόνη, Μελιτίνη, Αρετή. Μπήκαν στη ζωή της για να της δείξουν την αγάπη, την ανθρωπιά. Έρωτας, Αρρώστια, Λύτρωση. Πόση δύναμη μπορούν να ασκήσουν πάνω της;

Το σκοτεινό αίνιγμα

Σπύρος Τζουβέλης

Εκδότης: Καστανιώτης

Ο αντιναζιστής Αυστριακός καθηγητής Χίννερ βρίσκει καταφύγιο κατά τη διάρκεια της Κατοχής σε μια προσφυγική παραγκογειτονιά της Αθήνας, μέχρι τη στιγμή που οι

γερμανικές αρχές τον ανακαλύπτουν. Ο συνταξιούχος αρχιλογογράφος Περιμένης αγωνίζεται να ανασύρει από το κατεστραμμένο του μνημονικό το αντικείμενο μιας επετείου. Ο φιλόλογος Ξενίδης γίνεται κατά τα χρόνια της αντιπαροχής εργολάβος οικοδομών. Κοντά σε αυτούς, ο «άνθρωπος με την ομπρέλα», δυο αδέρφια που παίζουν σκάκι, ένας ζωντανός νεκρός που μιλά στο κινητό, μια γυναίκα που δεν υπήρξε ποτέ και πολλοί άλλοι ήρωες που αναζητούν την ταυτότητά τους, το νόημα της ζωής τους, διασπώνται σε κομμάτια ή καταλήγουν οριστικά στην τρέλα.

**ZAXARPENIA
SISMANIDHAKI**
Επιστημονική Συνεργάτις
Συνδέσμου Ιστορικών
Καφέ Ευρώπης

Τα πιο γνωστά ιστορικά Καφέ της Ευρώπης έχουν κατά καιρούς φιλοξενήσει σημαντικούς ανθρώπους των γραμμάτων, των τεχνών και της πολιτικής, ανθρώπους που καθόρισαν με το δικό τους τρόπο την ιστορία του τόπου τους. Αγαπημένα στέκια συγγραφέων, αριστοκρατών, ποιητών, πολιτικών, σημαντικών προσωπικοτήτων από όλους τους χώρους της διανοήσεως αλλά και της κοινωνίας γενικότερα, έχουν και από μία ενδιαφέρουσα ιστορία να διηγηθούν. Και η αλήθεια είναι ότι δεν υπάρχει καλύτερο μέρος για να δοκιμάσει κάποιος από μια... φέτα αναμνήσεων και να πιεί μια... γουλιά του παρελθόντος. Και όλα αυτά σε έναν πολυπολιτισμικό ευρωπαϊκό δίσκο σεβριρίσματος της Ιστορίας.

Τα Ιστορικά Καφέ της Ευρώπης

» Με αφετηρία το Καφέ “Κήπος” στα Χανιά

Τον Οκτώβριο του 2012 ο Βασίλης Σταθάκης, ιδιοκτήτης της επιχείρησης του Ιστορικού Café “Κήπος” είχε την ιδέα της δημιουργίας του Συνδέσμου Ιστορικών Καφέ Ευρώπης. Μετά από ένα μακρύ οδοιπορικό του, ο Σύνδεσμος Ιστορικών Καφέ Ευρώπης, ιδρύθηκε στα Χανιά, στις 8 Απριλίου 2014, όπου έχει -και δικαιοματικά- την έδρα του και σημερινό εκλεγμένο πρόεδρό του τον εμπνευστή του κ. Σταθάκη.

Ο Σύνδεσμος ενώνει τα διασημότερα ιστορικά καφέ της Ευρώπης σε μια συγκεκριμένη πολιτιστική διαδρομή. Είναι ένα πρόγραμμα συνεργασίας που βασίζεται στην πολιτιστική κληρονομιά και στην τουριστική συνεργασία, με στόχο την ανάπτυξη και προώθηση μιας διαδρομής με ιστορική και πολιτιστική έννοια, με διακρατική υπόσταση και σημασία για την κατανόηση και το σεβασμό των κοινών ευρωπαϊκών αξιών.

Ο Σύνδεσμος είναι μια γέφυρα επικοινωνίας για την ανταλλαγή απόψεων και διοργάνωση εκδηλώσεων κύρους που θα βοηθήσουν στην προβολή και την πολιτιστική προσέγγιση κάθε χώρας που φιλοξενεί τα αντίστοιχα Καφέ. Επιδιώκει την προώθηση και τη διασφάλιση της πολιτιστικής κληρονομιάς, με σεβασμό στις διαφοροποιήσεις της μέσα από τις χώρες που τη γέννησαν καθώς και την αναβίωση και την ανάπτυξη της κουλτούρας του κάθε Ιστορι-

κού Καφέ.

Και ήρθε η ώρα να κάνει ο Σύνδεσμος την πρώτη του διεθνή παρουσία, που θα πραγματοποιηθεί σε ειδικό περίπτερο στη SIAL PARIS, την Παγκόσμια Εκθεση Τροφίμων και Ποτών στο Παρίσι (19 - 23 Οκτ. 2014). Παράλληλα διοργανώνει ειδική εκδήλωση στο “Ελληνικό Σπίτι” στο Παρίσι, τη Δευτέρα 20 Οκτ., με τη στήριξη της Ελληνικής Πρεσβείας, αλλά και της Ελληνικής Κοινότητας εκεί.

Είναι λοιπόν η ευκαιρία να αναφερθούμε στα Ιστορικά Καφέ - Ιδρυτικά Μέλη του Συνδέσμου, σημειώνοντας ότι ήδη μεγάλος αριθμός κι άλλων Ιστορικών Καφέ έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον ένταξης στον Σύνδεσμο και βρίσκονται σε άμεση επικοινωνία με αυτόν. Η παρακάτω παρουσίαση γίνεται σύμφωνα με τη χρονολογία ίδρυσης του κάθε Καφέ.

Τελειώνοντας, θα πρέπει να επισημανθεί ότι, με στόχο την επικοινωνία και την δικτύωση μεταξύ των μελών του, ο Σύνδεσμος των Ιστορικών Καφέ της Ευρώπης θα προβάλλει την ιστορία, τον πολιτισμό, τα προϊόντα και το τουριστικό ενδιαφέρον, ώστε να δημιουργηθεί η επιθυμία στους φίλους της γαστρονομίας και του καφέ ανά τον κόσμο να επισκεφθούν την πόλη που εδρεύει το κάθε μέλος.

Η πολιτιστική διαδρομή “Δρόμος Ιστορικών Καφέ Ευρώπης” είναι ένα κοινό όραμα και στόχος όλων των μελών του Συνδέσμου.

Le Procope, Παρίσι

Το Café Procope, στην οδό de l' Ancienne Comédie, είναι σε συνεχή λειτουργία από το 1686. Ιδρύθηκε από τον Σικελό Francesco Procopio dei Coltelli, από το όνομα του ιστορικού Προκοπίου. Στο Café προσφέρονταν παγωμένα νερά (γρανίτες), κατεψυγμένα φρούτα, λουλούδια του γλυκάνισου, λουλούδια κανέλας, frangirani, λεμονάδα, παγωτό, χυμός πορτοκαλιού και φράουλας, σύμφωνα με μια

βασιλική άδεια του Louis XIV που είχε δώσει στον Procopio αποκλειστικότητα για αυτά τα γλυκά. Το 1689 η Comédie Française εγκαταστάθηκε στην απέναντι πλευρά του δρόμου, κι έτσι πήρε ο δρόμος το όνομά του και το Procope έγινε γνωστό ως “θεατρικό” Café.

Κατά τη διάρκεια του 18ου αιώνα, το Café ήταν ο τόπος συνάντησης των διανοούμενων και αποτέλεσε μια πολιτιστική Μέκκα. Το Café Procope ανακαινίστηκε το 1988-1989 σε στυλ του 18ου αιώνα.

Caffè Florian, Βενετία

Το Caffè Florian στην πλατεία του Αγίου Μάρκου στη Βενετία, απέναντι από τη Βασιλική του Αγίου Μάρκου, ιδρύθηκε στις 29 Δεκεμβρίου 1720, με το όνομα “Καφέ στη Θριαμβική Βενετία” (Caffè alla Venezia Triumfante), αλλά μετονομάστηκε σε Caffè Florian από τον πρώτο ιδιοκτήτη του Floriano Francesconi. Η αναμόρφωση του εσωτερικού διάκοσμου

κράτησε 10 χρόνια (1848 - 1858). Στις 24 Ιουλίου 1858 το Caffè Florian επαναλειτούργησε με πολυτελείς αίθουσες, αλληγορικούς πίνακες στους τοίχους από διάσημους ζωγράφους και μεγάλους χρυσοποικίλους καθρέπτες, κόκκινους βελούδινους καναπέδες και μαρμάρια τραπέζια και σεβρίτσια Μουράνο, ενώ στην “Αίθουσα των Διάσημων Ανδρών” απεικονίζονται σε πίνακες του Giulio Carlini, δέκα διάσημοι Βενετοί. Το Caffè Florian υπήρξε τόπος συνάντησης για την αφρόκρεμα -και όχι μόνο της Βενετίας- όλων των εποχών: Δόγηδες, διάσημοι συγγραφείς και ποιητές, ονομαστοί γλύπτες και ζωγράφοι, μουσουργοί, αρχιτέκτονες και λόγιοι μεταρρυθμιστές το κατέστησαν θεσμό και σύμβολο της Βενετίας για 300 χρόνια.

Antico Caffè Greco, Ρώμη

Το Antico Caffè Greco στη Ρώμη, κοντά στην Πιάτσα ντι Σπάνια, ιδρύθηκε το 1760 από τον Έλληνα Νικόλα ντέλλα Μανταλένα, γι' αυτό και πήρε το όνομα Γκρέκο. Πρώτη φορά γίνεται αναφορά στο Καφέ σ' ένα έγγραφο απογραφής του 1760, ενώ ο Τζιάκομο Καζανόβα γράφει για την πρώτη φορά που πήγε στο “Καφέ της οδού Κοντόττι” το 1742 που σημαίνει πως το

“Καφέ” υπήρχε ίσως και πριν το 1760. Στο Antico Caffè Greco σύχναζαν μεγάλες προσωπικότητες, αλλά και μονάρχες, όπως ο βασιλιάς Λουδοβίκος Α' της Βαυαρίας, και πάπες, όπως ο Πάπας Λέων ΙΓ'. Διάσημοι θαμώνες του Καφέ ήταν μεταξύ άλλων, συγγραφείς, ποιητές, ζωγράφοι, γλύπτες, μεγάλοι μουσουργοί, φωτογράφοι από τη Γαλλία, την Αγγλία και την Ιταλία, που με την επωνυμία “Ομάδα του Καφέ Γκρέκο”, σύχναζαν εδώ στη δεκαετία του 1840. Τον Αύγουστο του 1953 το Υπουργείο Δημόσιας Εκπαίδευσης της Ιταλίας, με ειδικό διάταγμα, κήρυξε το “Καφέ Γκρέκο” ως «τόπο ιστορικού και εθνικού ενδιαφέροντος».

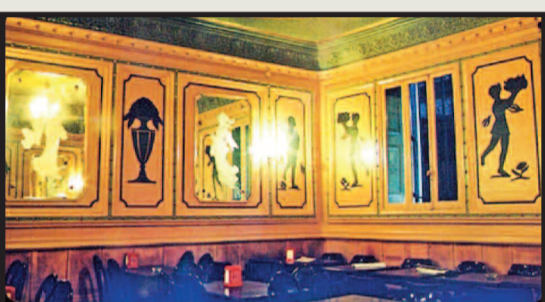

Café de l' Opera, Βαρκελώνη

Το Café de l' Opera στη Βαρκελώνη είναι ένα ιστορικό καφενείο στη Las Ramblas κι έχει ένα πλούσιο νεωτεριστικό εσωτερικό με νεοκλασικά στοιχεία. Το Café χρονολογείται από τον 18ο αιώνα, όταν ξεκίνησε ως ταβέρνα. Κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα μετατράπηκε σε Chocolateria και εξακολούθησε μέχρι σήμερα να διατηρεί τους βιεννέζικους καθρέφτες από το διάκοσμο των μέσων του 19ου αιώνα, καθώς και βιεννέζικα έπιπλα. Στο τέλος της δεκαετίας του 1920 δόθηκε στο Café το τρέχον όνομά του, κι έγινε γενική αναμόρφωση, με το μεγαλύτερο μέρος του ντεκόρ σε μοντέρνο/νεοκλασικό στιλ. Διά-

σμοι άνθρωποι από διάφορες χώρες σύχναζαν εδώ, από βασιλιάδες, όπως ο βασιλιάς Alfonso XIII, μέχρι πολιτικούς, διανοούμενους, ζωγράφους, συγγραφείς, άνθρωποι από τη showbiz. Από το 1929, δεν υπάρχει ούτε μια ημέρα, ούτε καν κατά τη διάρκεια του ισπανικού εμφύλιου πολέμου, χωρίς να ανοίξει το Café de l' Opera, το οποίο θεωρείται ως μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς της Βαρκελώνης.

Καφέ "Κήπος", Χανιά

Όπως είναι γνωστό, ο Δημοτικός Κήπος Χανίων σχεδιάστηκε σε ευρωπαϊκά πρότυπα και δημιουργήθηκε το 1870. Το οίκημα - κίосκι στην αρχή, στο κέντρο του Κήπου, υπήρξε ο πυρήνας της καλλιτεχνικής κίνησης της πόλης. Πρόκειται για το μοναδικό ιστορικό Café στην Ελλάδα, με πλούσιο παρελθόν, αφού στον χώρο του φιλοξενήθηκαν μεγάλες προσωπικότητες όπως ο Ελευθέριος Βενιζέλος, ο Σοφοκλής Βενιζέλος, ο Νίκος Καζαντζάκης, καλλιτέχνες και πολλοί άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών, ενώ μεγάλη επιτυχία είχαν πάντα οι διαγωνισμοί φωνητικών ταλέντων, οι μουσικές βραδιές, διάφορες εκδηλώσεις και φεστιβάλ, ενώ και οι συνεχείς εκδηλώσεις πολιτισμού που οργανώνονται και σήμερα γνωρίζουν μεγάλη επιτυχία.

Ο σημερινός επιχειρηματίας Βασίλης Σταθάκης αναλαμβάνει το 1988. Με σεβασμό στην παράδοση, αλλά και με υπερούχρονες εγκαταστάσεις, ιδρύει το 1990 την πρώτη επιχείρηση στην Κρήτη παροχής υπηρεσιών τροφοδοσίας με την επωνυμία "Κήπος Catering". Και το 2005 το "Καφέ Κήπος" οργανώνει την πρώτη πανελλήνια βραδιά βάρφλας με μοναδική επιτυχία. Συγχρόνως προστίθεται στο λογότυπο "Κήπος Καφέ" ο διακριτικός τίτλος "Waffla's House" που παραχωρείται με τη μέθοδο του franchising σε όλη την Ελλάδα και Κύπρο. Δίνοντας νέα πνοή στη μορφή και την όλη φιλοσοφία του χώρου, το Café "Κήπος" διαμορφώνεται σε εξαιρετικό σημείο αναψυχής και πολιτισμού.

La Closerie des Lilas, Παρίσι

Στα τέλη του 19ου αιώνα, το "La Closerie des Lilas", που στα 1847 ήταν ένα απλό πανδοχείο για τις ταχυδρομικές άμαξες στο δρόμο προς το Fontainebleau, έγινε το πρώτο Καφέ που έδωσε στην περιοχή του Montparnasse την καλλιτεχνική φήμη του. Το "La Closerie des Lilas" έγινε το θέατρο για τις πιο συναρπαστικές έννοιες και

θεωρίες της εποχής και είναι γνωστό για την πλούσια ιστορία της φιλοξενίας μεγάλων προσωπικοτήτων της λογοτεχνίας και της τέχνης. Για ενάμιση αιώνα, ορισμένοι από τους μεγαλύτερους στοχαστές, ποιητές, τα πιο φωτισμένα μυαλά και οι πιο ταλαντούχοι καλλιτέχνες συλλογίζονταν πάνω στις τελευταίες θεωρίες, μοιράζονταν τις ιδέες τους, για να χτίσουν εκ νέου τον κόσμο σύμφωνα με τις δικές τους πεποιθήσεις.

Σήμερα, το "La Closerie des Lilas" εξακολουθεί να περιβάλλεται από πασαλιές, με τα σκιερά δέντρα στη βεράντα του και με πολλά δελεαστικά χαρακτηριστικά.

Café Landtmann, Βιέννη

Το Café Landtmann ιδρύθηκε από τον Franz Landtmann την 1η Οκτωβρίου του 1873. Το 1881, πώλησε το Landtmann σε δύο αδέρφια που συνέχισαν να διευθύνουν την επιχείρηση. Το 1916 το Cafe πωλήθηκε πάλι, όπως επίσης το 1929. Ήταν τότε που επεκτάθηκε και ανακαινίστηκε με εξαιρετική και πολυτελή εσωτερική διακόσμηση που σώζεται μέχρι σήμερα. Τελευταία πώλησή του έγινε το 1976, και για άλλη μια φορά ανακαινίστηκε πλήρως το 1982. Το Café στεγάζεται στο ισόγειο του Μεγάρου Lieben-Auspitz, που είναι κοντά στο Burgtheater, το Πανεπιστήμιο της Βιέννης, το Δημαρχείο με το Rathauspark, και την Ομοσπονδιακή Καγκελαρία.

Ως αποτέλεσμα της θέσης του, το καφέ είναι ένα δημοφιλές σημείο συνάντησης για φορείς, πολιτικούς, αξιωματούχους, βιομήχανους, διανοούμενους, καλλιτέχνες, δημοσιογράφους κι είναι συχνά το περιβάλλον των συνεντεύξεων Τύπου.

Café de la Paix, Παρίσι

Το Café de la Paix χτίστηκε στο στιλ του Ναπολέοντα Γ' και εγκαινιάστηκε το 1862. Η εγγύτητά του με την Όπερα είχε προσελκύσει πολλούς διάσημους ενώ στην Belle Époque, μεταξύ των πελατών του Café ήταν και ο πρίγκιπας της Ουαλίας και μελλοντικός βασιλιάς της Αγγλίας, Edward VII. Το 1939, και για πρώτη φορά, το Café de la Paix έκλεισε την ημέρα που κηρύχθηκε ο πόλεμος. Στις 25 Αυγούστου, 1944, κατά τη διάρκεια των μαχών για την απελευθέρωση της πόλης, μια γερμανική χειροβομβίδα προκάλεσε πυρκαγιά, η οποία κατασβέσθηκε από τους σερβιτόρους. Τον Νοέμβριο του 1948, από το Café άρχισε να μεταδίδεται η ραδιοφωνική εκπομπή "This is Paris", το πρώτο ζωντανό πρόγραμμα από τη Γαλλία προς τις Ηνωμένες Πολιτείες. Το 2000, το Café de la Paix τιμήθηκε με το βραβείο Grand Heritage, από το Δημαρχείο του Παρισιού. Το 2003, ανακαινίστηκε πλήρως, υπό την εποπτεία της Αρχής για τα Ιστορικά Κτίρια.

Café de Flore, Παρίσι

Το Café de Flore, στη γωνία της λεωφόρου Saint Germain και οδό St. Benoit, στο Παρίσι, άνοιξε το 1885. Οφείλει το όνομά του σε ένα γλυπτό της θεάς των λουλουδιών και της Ανοιξης, στη ρωμαϊκή μυθολογία, "Flora", που βρίσκεται στην απέναντι πλευρά της λεωφόρου. Το 1913, ο ποιητής Guillaume Apollinaire που έζησε στη λεωφόρο Saint Germain, μετέτρεψε το ισόγειο σε γραφείο, μαζί με τον ποιητή Salmon. Κατά τη διάρκεια του 1930, το σύνολο του λογοτεχνικού κόσμου στο Παρίσι ήρθε στο De Flore, όπως και οι θαμώνες του Μονπαρνάς. Η εξαγορά του Café από τον Boubal το 1939,

σηματοδότησε τη χρυσή εποχή του. Το κλασικό Art Deco εσωτερικό του με τα κόκκινα καθίσματα, το μαόνι και τους καθρέφτες έχει αλλάξει πολύ λίγο από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Το Café έχει φιλοξενήσει πολλούς Γάλλους διανοούμενους κατά τα μεταπολεμικά χρόνια, καθώς και πολλούς ηθοποιούς και τραγουδιστές.

“Les Deux Magots”, Παρίσι

Το Καφέ “Les Deux Magots” ιδρύθηκε το 1885 και βρίσκεται στην Πλατεία Σαιν-Ζερμαίν-ντε Πρε. Το όνομα “Les Deux Magots” προέρχεται από δύο ξύλινα αγάλματα Κινέζων εμπορικών αντιπροσώπων (magots), τα οποία κοσμούν δύο κολόνες στο εσωτερικό του. Αυτά τα δύο αγάλματα είναι τα μόνα που απέμειναν από το παλιό κατάστημα και το οποίο το 1885 έγινε μπαρ, αφού προηγήθηκαν άλλες αγοραπωλησίες του ακινήτου. Το 1914, μετά από μεγάλη ανακαίνιση, επανέλαβε τη λειτουργία του. Το πολυτελές εσωτερικό είναι διακοσμημένο σε στυλ Art Deco, με καθίσματα από καφετί δέρμα και η διακόσμηση διατηρείται αυτούσια. Στο Καφέ “Les Deux Magots” σύχναζαν από την ίδρυσή του καλλιτέχνες, συγγραφείς και διαπρεπείς διανοούμενοι, ενώ το ίδιο έπαιξε σημαντικό ρόλο κατά την αντίσταση στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Café Fouquet's, Παρίσι

Το Café Fouquet's στο Παρίσι ιδρύθηκε το 1899 και ανακαινίστηκε έναν αιώνα αργότερα, το 1999. Αναφέρεται ως ένα από τα ιστορικά μνημεία. Συστεγάζεται με το ξενοδοχείο Barrière Hôtel Fouquet, που ανήκουν στον ίδιο όμιλο. Αρρηκτα συνδεδεμένο με τις ταινίες και τον κινηματογράφο γενικά, εκπροσωπεί το πνεύμα της γαλλικής “υψηλής κατηγορίας brasserie”. Στη γωνία των λεωφόρων George V και τα Ηλύσια Πεδία, για περισσότερο από έναν αιώνα, υπήρξε ένας δημοφιλής τόπος συνάντησης για τους ανθρώπους από τον κόσμο του κινηματογράφου, των τεχνών και του πολιτισμού. Κάθε χρόνο, προσφέρει ένα ονομαστό γεύμα λίγες εβδομάδες πριν από την τελετή απονομής των βραβείων Caesar και ένα πάρτι με πολλές προσωπικότητες του κινηματογράφου μετά την τελετή. Πραγματοποιεί επίσης μια σειρά από εκδηλώσεις και απονομές βραβείων τέχνης, όπως το Angels & Demons Καλύτερου Σεναρίου.

Café Central, Βουδαπέστη

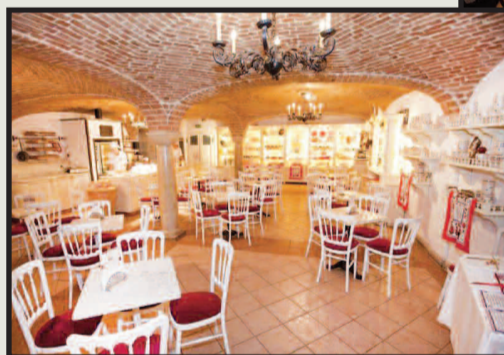
Το Café Central είναι ένα από τα παλαιότερα καφέ-εστιατόρια σε βιεννέζικο στυλ στην Πέστη, που άνοιξε τις πύλες του το 1887. Δημοσιογράφοι, συγγραφείς, ηθοποιοί, ζωγράφοι, μουσικοί και καθηγητές πανεπιστημίων σύχναζαν σε αυτό το Café, καθώς ήταν ανοιχτό 24 ώρες. Πολλοί επίσης

διάσημοι καλλιτέχνες της Ουγγαρίας, έγιναν τακτικοί θαμώνες του. Σήμερα είναι ένα τέλειο αντίγραφο της αρχικής του μορφής, αφού αναστηλώθηκε στην πρότερη πολυτέλειά του από τον Ούγγρο εκατομμυριούχο Imre Somodyt. Στην ιδανική τοποθεσία του, το Café Central είναι πάντα γεμάτο με ένα μείγμα από τουρίστες, επιχειρηματίες, ντόπιους και τοπικές διασημότητες, κι είναι σημαντικό σημείο συνάντησης των θαμώνων απ' όλο τον κόσμο, που νοιώθουν ότι βρίσκονται στον περασμένο αιώνα, απολαμβάνοντας τον εσωτερικό διάκοσμο, με τα εντυπωσιακά ταβάνια και τις ορειχάλκινες κρεμαστές κρυστάλλινες λάμπες.

Café Residenz, Schönbrunn Palace, Βιέννη

Η οικογένεια των Αψβούργων κατοικούσε στη θερινή κατοικία τους, το Ανάκτορο Σένμπρουν από τα μέσα του 18ου αιώνα και μετά. Το 1904 ο αυτοκράτορας Franz Josef κηρύσσει το παλάτι ως κύρια κατοικία του. Ακολουθώντας την παράδοση, το Café - Restaurant στο Ανάκτορο Σένμπρουν, ονομάζεται “Café Residenz”.

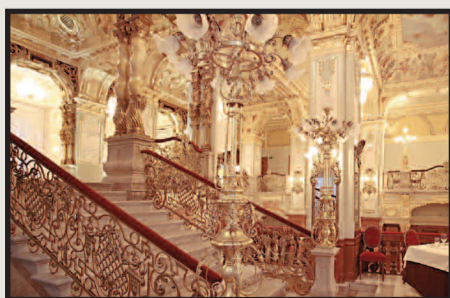
Ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει εδώ την πλούσια παραδοσιακή αίσθηση και την ατμόσφαιρα ενός κλασικού βιεννέζικου Café. Και ενώ η μουσική παίζει, στο αυτοκρατορικό αρτοποιείο στο υπόγειο δίδεται η ευκαιρία για να μάθει κάποιος τα μυστικά της βιεννέζικης τέχνης του ψησίματος του στρόντελ μήλου, αφού, κάθε μία ώρα, ένας επαγγελματίας σεφ ζαχαροπλαστικής ψήνει

χειροποίητα βιεννέζικα στρόντελ. Και οι θεατές όχι μόνο μαθαίνουν πώς γίνεται αυτό το βιεννέζικο γλυκό, αλλά παίρνουν και την αυθεντική συνταγή για να το επιχειρήσουν στο σπίτι.

Café New York, Βουδαπέστη

Το Café New York που ιδρύθηκε το 1894, έχει ζήσει πολλές εποχές, πολιτικά συστήματα και ιστορικά σημεία καμπίς. Αλλά ξαναγεννιόταν πάντα, λαμπερό και γεμάτο από όσους λαχταρούσαν τις ανέσεις του: καλλιτέχνες, μέλη της αριστοκρατίας αλλά και κοινούς ανθρώπους. Με περίτεχνη διακόσμηση και περιβάλλον που αποπνέει άρωμα περασμένης εποχής, αποτέλεσε τόπο συνάντησης μιας μεγάλης ομάδας δημοσιογράφων, συγγραφέων και καλλιτεχνών του 20ού αιώνα. Καταστράφηκε στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, αλλά το 2006 άνοιξε ξανά σε όλο του το μεγαλείο, άνετο, εκλεπτυσμένο, με πολυελαίους και νωπογραφίες στην οροφή. Ο Όμιλος Boscolo το έχει ανακατασκευάσει κατά τρόπο που να αντανάκλα την τάση να ξαναβρεί την παλιά πατίνα του και τη φήμη του ως το «πιο όμορφο Καφέ του κόσμου».

Café “Stefanka”, Μπρατισλάβα

Το Café “Stefanka” στην Μπρατισλάβα λειτουργεί από το 1904. Αρχικά ζητήθηκε από τη χήρα του διαδόχου του Αυστρο-ουγγρικού θρόνου Πρίγκιπα Ρούντολφ, την πριγκίπισσα Στεφάνια, να χρησιμοποιηθεί το όνομά της ως ονομασία του Café, όπως κι έγινε, ενώ αργότερα και ο δρόμος εκεί πήρε το όνομά της. Μετά τη δημιουργία της Τσεχοσλοβακίας, το όνομα του Café έγινε “Stefánka”. Απέτελεσε ένα από τα αγαπημένα σημεία της διανοήσης της

Μπρατισλάβα, καθώς συγγραφείς, ποιητές, δημοσιογράφοι, μποέμ, καλλιτέχνες, καθώς και πολλοί άλλοι έρχονταν εδώ. Το 1935 οι χώροι ανακαινίσθηκαν και μετασκευάστηκαν. Σήμερα το Café φέρει το πρώτο του όνομα, αλλά αποπνέει και το άρωμα της εποχής που δημιουργήθηκε, αφού επαναφέρθηκε ο εσωτερικός του διάκοσμος με στοιχεία της Art Nouveau.

Για ποια γυναικεία φορεσιά;

ι γυναίκες στην Κρήτη πώς ντύνονταν; Πώς ντύνονταν στην καθημερινότητα τους; Ντύνονταν σε όλες τις περιοχές του νησιού με τον ίδιο τρόπο; Ντύνονταν σε όλες τις φάσεις της ζωής τους με τον ίδιο τρόπο; Ντύνονταν όλες με την ίδια ενδυμασία; Υπάρχουν στοιχεία που να μας επιτρέπουν να μιλάμε για ενδυμασία, δηλαδή ένα συστηματοποιημένο σύνολο ή μόνο για ενδύματα; Πώς εξελίχθηκε ο τρόπος ένδυσης ανά τους αιώνες; Τι να αποκαλέσουμε κρητική ενδυμασία; Ο,τι φορέθηκε στην Κρήτη; Ο,τι φτιάχτηκε στην Κρήτη; Ο,τι διασώθηκε στην Κρήτη;

Είθισται με τον όρο “γυναικεία παραδοσιακή φορεσιά” να περιγράφουμε τη νυφική φορεσιά της κάθε περιοχής και αυτό, γιατί αυτό το ενδυματολογικό σύνολο ήταν στα μάτια των γυναικών, αρχικά, και των συλλεκτών, σε δεύτερο χρόνο, άξιο να διασωθεί, να αποκτηθεί ή να δωριστεί, ήταν πολύτιμο και επιθυμητό. Βέβαια πολλά νυφικά ενδυματολογικά σύνολα θάφτηκαν μαζί με τις κτητόρισές τους, ή μεταποιήθηκαν για να φορεθούν και από τις απογόνους της πρώτης κτητόρισσας, ή διασκορπίστηκαν ανάμεσα στις κληρονόμους της.

Η μελέτη της παραδοσιακής φορεσιάς απαιτεί σύνθετη έρευνα και προϋποθέτει ότι ο ενδιαφερόμενος θα απαλλαγεί από την αισθητική της εποχής του. Χρήσιμο θα είναι επίσης αυτή η μελέτη να στηρίζεται στις μελέτες της ενδυματολογίας και να συμπληρώνεται από ιστορικές και κοινωνικές παραμέτρους ενώ παράλληλα θα πρέπει να είναι απαλλαγμένη από συναισθηματισμούς και αυθαίρετες ερμηνείες.

Ένα τρίτο ζήτημα είναι ο όρος φορεσιά ο οποίος υποδηλώνει σύνολο ρούχων προς χρήση και όχι λόγου χάριν ένα θεατρικό κοστούμι που καλείται να καλύψει συγκεκριμένες ανάγκες. Η ενδυμασία και το παράγωγό της, η φορεσιά, είναι ιστορικό φαινόμενο, διαμορφώνεται σε συγκεκριμένο χωρόχρονο και καλείται να ανταποκριθεί στις ανάγκες στολισμού, κάλυψης και διάκρισης του ατόμου. Η φορεσιά καθημερινή ή γιορτινή, ακόμη και αυτή που σπάνια βγαίνει από την κασέλα επέχει ρόλο ταυτότητας για τον κτήτορά της και αποτελεί κομμάτι της πραγματικότητάς του, ενώ το κοστούμι ανταποκρίνεται σε ανάγκες παράστασης, αναπαράστασης και αναβίωσης.

Όταν τίθεται το θέμα της φορεσιάς αυτόματα προκύπτουν και διάφορα ζητήματα που πρέπει να οριστούν. Συνηθίζουμε στις παραδοσιακές φορεσιές να αποδίδουμε τοπικούς χαρακτηρισμούς και να αντιμετωπίζουμε το κάθε ενδυματολογικό σύνολο ως αυθύπαρκτο, παράλληλα όμως δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι τα μικρά τοπικά υποσύνολα αποτελούν κομμάτι μεγαλύτερων ενότητων.

Δεν μπορούμε επίσης να θέσουμε απόλυτα χρονικά στεγανά και όρια καθώς και στο θέμα ενδυμασία ο παράγοντας άνθρωπος αποτελεί τη μεγάλη μεταβλητή. Οι αλλαγές στην ενδυμασία ήταν φαινόμενα που μπορεί να διαρκούσαν και αιώνες, όπως λόγου χάριν το πέρασμα για τις Κρητικές από το βυζαντινό τρόπο στον αναγεννησιακό τούς πήρε περίπου δύο αιώνες. Η εισαγωγή ενός νέου στοιχείου και η απόρριψη ενός παλαιότερου δεν γινόταν αυτόματα. Πολλές φορές το νέο στοιχείο κατόρθωνε να γίνει δεκτό χωρίς καν να εκτοπίσει το παλαιότερο.

Κατά πόσο είναι εύκολο ή θεμιτό με τα υπάρχοντα τεκμήρια και την υπάρχουσα βιβλιογραφία να καταλήξουμε στην εξαγωγή λογικοφανών συμπερασμάτων που να απαντούν στους παραπάνω προβληματισμούς καθώς έχουν διασωθεί μόνο πολύ λίγα ακέραια ρούχα από παλαιότερες μορφές ένδυσης, πολλά εκ

των οποίων βρίσκονται σε μουσεία του εξωτερικού, σπαράγματα ρούχων, ελάχιστα πλήρη σύνολα ένδυσης και αυτά από την τελευταία περίοδο χρήσης της ονομαζόμενης παραδοσιακής φορεσιάς όταν πια η επίδραση από τέχνες άλλων περιοχών, άλλων λαών και άλλων συνθηκών ήταν εμφανής.

Εκτός λοιπόν από την καταπληκτική μεταποικιακή ικανότητα που διέκρινε την Κρητική και αποδεικνύεται ο “μεγάλος εχθρός” της μελέτης της γυναικείας φορεσιάς της Κρήτης, πρέπει να αποκωδικοποιηθεί και η οπτική των πηγών της κάθε εποχής και η κάθε πληροφορία να εξεταστεί υπό το πρίσμα των ενδυματολογικών αρχών, σε συνάφεια με το ιστορικό και το γεωγραφικό πλαίσιο στο οποίο ανήκε η Κρήτη.

Στο ζήτημα της γυναικείας φορεσιάς στην Κρήτη διακρίνουμε τρεις περιόδους επιρροής αν θέσουμε ένα συμβατικό όριο μελέτης το 1204, χρονολογία που η Κρήτη περιήλθε στα χέρια των Γενουατών. Η πρώτη διέπεται από τους ενετικούς κανονισμούς που σκοπό είχαν την αφομοίωση των πληθυσμών του νησιού και τον ταξικό διαχωρισμό του πληθυσμού. Η δεύτερη διέπεται από τους κανονισμούς της οθωμανικής κυριαρχίας στο νησί που στόχευαν στη διαφοροποίηση του μουσουλμανικού στοιχείου από τον υπόλοιπο πληθυσμό. Η τρίτη ορίζεται από την επίδραση του νεοορμαντισμού και την έμφαση που αυτός έδινε στις εθνικολαϊκές παραδόσεις των λαών (στυλ Biedermeier), πάνω στις ελληνικές συνήθειες όπως εισήχθη από την Αμαλία αρχικά και καθιερώθηκε από την Όλγα στη συνέχεια, μία επίδραση που πέρασε από την αυλή στα ευρύτερα κοινωνικά στρώματα.

Η τελευταία φάση χρήσης της παραδοσιακής κρητικής γυναικείας φορεσιάς πριν αυτή παραγκωνιστεί οριστικά από τα ευρωπαϊκά ρούχα αποτελεί το αμάλγαμα αυτών των τριών φάσεων και των διαφόρων ιστορικών και κοινωνικών παραγόντων που διαμόρφωσαν τη φορεσιά της γυναίκας της Κρήτης κατά το δεύτερο μισό του 19ου αι. Ακολούθησε η περίοδος της πόλκας, ενός ενδυματολογικού συνόλου που φορέθηκε σε ολόκληρη την Ελλάδα και θα μπορούσαμε να πούμε ότι αποτελεί προσαρμογή του στυλ Biedermeier στα υλικά και στην ενδυματολογική πραγματικότητα της υπαίθρου όπως αυτή ορίζεται από τις διάφορες οικονομικές και κοινωνικές παραμέτρους της καθημερινότητάς της.

Η κάθε αλλαγή στο νησί είναι ένα γεγονός που επηρεάζει όλες τις πλευρές της ζωής των κατοίκων, τόσο των γηγενών όσο και των κατακτητών. Επίδραση που μπορεί να εντοπιστεί σε πολλά επίπεδα: πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, θρησκευτικό, γλωσσικό, πολιτισμικό.

Η συνισταμένη της αλληλεπίδρασης των πολιτισμών του κατακτητή και του κατακτημένου βρίσκεται στις εκδηλώσεις της καθημερινής ζωής, μία εκ των οποίων είναι και η ένδυση και εν προκειμένω η γυναικεία ένδυση.

Μετά από κάθε αλλαγή υπάρχει μία μακρά μεταβατική περίοδος κατά την οποία συνυπάρχουν τα παλιά ήθη με τα

νεοφερμένα ή επιβαλλόμενα νέα ήθη έως ότου επέλθει η αποδοχή, η αφομοίωση, η προσαρμογή και τελικά ο εκτοπισμός ενός παλαιότερου τρόπου και η αντικατάστασή του από το νεότερο. Για να επανέλθουμε στο συμβατικό χρονικό όριο που έχουμε θέσει, δεν θα πρέπει να παραβλέπουμε ότι μέχρι την απόλυτη πτώση του Βυζαντίου η μόδα και ο τρόπος ζωής της Δύσης αντέγραφε βυζαντινά πρότυπα.

Για τους παραπάνω λόγους η μελέτη της γυναικείας φορεσιάς της Κρήτης θα μπορούσε να γίνει υπό το πρίσμα των αρχών και των τριών μεγάλων κυριών της ελληνικής λαογραφίας που έχουν ασχοληθεί με τη φορεσιά. Την Αγγελική Χατζημιάλη η οποία διαχωρίζει τις ελληνικές φορεσιές με βάση την μορφολογία τους, την Πόπη Ζώρα η οποία διακρίνει στις φορεσιές κοινωνική διαστρωμάτωση και την Ιωάννα Παπαντωνίου η οποία μελετά τις ελληνικές φορεσιές με βάση την καταγωγή τους.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να αντιληφθούμε ότι η φορεσιά της γυναίκας της Κρήτης διαμορφώθηκε σε συγκεκριμένο ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο πολλών αιώνων υποδούλωσης άρα και αγώνων με ό,τι μία τέτοια κατάσταση συνεπάγεται, μακριά από ευφάνταστες καινοτομίες προς χάριν εντυπωσιασμού...

Carte postale του 1900 όπως φαίνεται από την αναγραφόμενη χρονολογία όπου η φορεσιά της γυναίκας που απεικονίζεται αποτελεί εύγλωττο παράδειγμα της επίδρασης του στυλ Biedermeier.

L'île de Crète, Histoire et souvenirs par Célestin ALBIN, Paris 1898.

παιδότοπος

ΔΗΜ. ΣΧ. ΚΟΛΥΜΠΑΡΙΟΥ

Τρύγος, θέρος, πόλεμος!

Επιμέλεια:
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
Kakatsakis@sch.gr

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!
Τρύγος, θέρος, πόλεμος! Κυρίως αυτή την παλιά παροιμία μου θύμισαν τα παιδιά της Στ' τάξης του Δημ. Σχ. Κολυμπαρίου με τις εργασίες τους για το Φθινόπωρο που μου έστειλαν (δεν χώρεσαν δυστυχώς όλες) με ταχυδρόμο τον διευθυντή τους, τον φίλο μου απ' τα παλιά Δημήτρη Χαμηλάκη. Εργασίες που έκαναν στην τάξη με την προτροπή των γνωστών μας και από πέρυσι, καλών

τους δασκάλων, του Νίκου Λογοθέτη και της Σταυρούλας Κοσμά. Με το πανηγύρι του τρύγου ασχολήθηκαν, βλέπετε, πιο πολύ απ' όλα τα άλλα φθινοπωρινά θέματα. Κι αν έχει αμπέλια η περιοχή τους!
Καλό φθινόπωρο και καλή συνέχεια παιδιά!

**Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Β.Θ.Κ.**

Ο τρύγος

Ο τρύγος είναι μια μεγάλη γιορτή του Φθινοπώρου. Οι τρυγητές τρυγούν και κουβαλούν τα σταφύλια με χαρά. Ενας θρύλος λέει ότι το αμπέλι ήταν κάποτε άγριο φυτό. Κάποτε όταν ζούσε η Παναγία θέλησε να μεταλάβει, αλλά δεν έβρισκαν κρασί. Τότε οι άγγελοι έτρεξαν να βρουν. Πρώτα ρώτησαν τους ανθρώπους αλλά δε βρήκαν.

Μετά ρώτησαν τα ζώα, τον τζίτζικα, τη σφήκα, το μυρμήγκι και άλλα ζώα όμως αρνήθηκαν να τους βοηθήσουν.

Τελικά ρώτησαν το κλήμα, αυτό έσκυψε και τους είπε να πάρουν όσα σταφύλια θέλουν για την Παναγία. Η Παναγία χάρηκε και το ευλόγησε. Από τότε το αμπέλι έγινε ήμερο και φυτρώνει παντού.

Παναγιώτης Στ' 2

Το φθινόπωρο πέφτουν τα φύλλα και τρυγάνε τα σταφύλια όλο γέλια και χαρά τραγουδάω δυνατά.

Φίλοι και γνωστοί περνάνε για να δούνε τι συμβαίνει και πολύ συχνά ρωτάνε τι χαρά έχουν και γλεντάνε;

Περπατώ κι εγώ μες το γλέντι το τρελό και χορεύω και γλεντώ με τους φίλους μου τέλεια περνώ!

Αυτή την εποχή ανοίγουν τα σχολεία, είναι χαρούμενα τα παιδιά που θα βρεθούν και πάλι στα θρανία. Και η δασκάλα με χαρά θα γράφει στον πίνακα και θα χαμογελά.

Πέτρος Καλαντζάκης Στ' 1

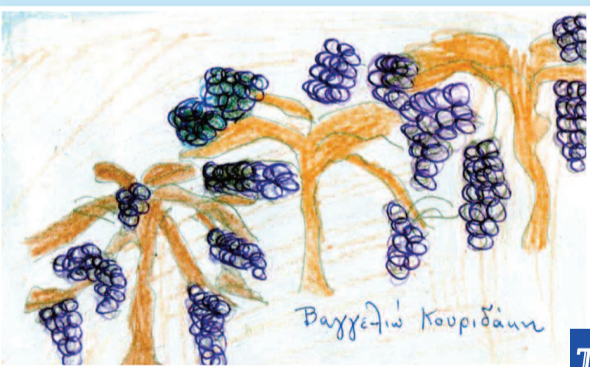

Το Φθινόπωρο

Μια ήλιος μια βροχή στο δάσος τα φύλλα πορτοκαλί. Τα ξύλα κόβονται γοργά στο τζάκι μπαίνουν με χαρά για να ζεσταθούν τα παιδιά.

Τα φουντούκια, τα καρύδια νόστιμοι καρποί στα φύλλα και τα αμύγδαλα και τα ρόδια που στα δέντρα κάνουν βόλτα με το κρύο, τον αέρα, το φθινόπωρο είναι τρέλα.

Νικολέτα Νικολιουδάκη Στ' 2

Το Φθινόπωρο

Το Καλοκαίρι πέρασε με τόση ευτυχία και ήρθε το Φθινόπωρο και αρχίσαμε τα κρύα

Εφθασε το Φθινόπωρο φεύγουν τα χελιδόνια και αφήσαν τις φωλιτσες τους έρημες στα μπαλκόνια.

Μαριάννα

Το Φθινόπωρο είναι μια από τις τέσσερις εποχές του χρόνου.

Είναι ανάμεσα στο Καλοκαίρι και τον Χειμώνα. Το Φθινόπωρο ανοίγουν τα σχολεία. Είναι η εποχή του τρύγου που όποιος έχει αμπέλια ετοιμάζεται να τα τρυγήσει. Η διαδικασία του μαζέματος των σταφυλιών περιλαμβάνει και το πάτημα των σταφυλιών σε ειδικούς χώρους, τα πατητήρια.

Όλοι μπαίνουν μέσα και περπατάνε πάνω από τα σταφύλια μέχρι να γίνει εκχύμωση δηλαδή να γίνει χυμός, ο μούστος.

Από τ' αμπέλι σου θα έρθω μια μέρα να τρυγήσω/ και το κρασί σου να το πιω, τα μάγια για να λύσω.

Ηρθε πάλι ο καιρός τ' αμπέλια να τρυγήσουν/ στο πατητήρι του σπιτιού σταφύλια να πατήσουν.

Ανοιξη και Φθινόπωρο, Χειμώνα, Καλοκαίρι όλες του χρόνου τσ' εποχές είσαι του νού μου ταίρι.

Το Καλοκαίρι σ' αγαπώ, Χειμώνα με τρελαίνεις Ανοιξη και Φθινόπωρο το νου μου τονε παίρνεις.

Νικολέτα Μαυρομιελάκη

Το Φθινόπωρο είναι η εποχή ανάμεσα στο Καλοκαίρι και τον Χειμώνα. Αυτήν την εποχή ανοίγουν τα σχολεία, ενώ οι ενήλικοι πηγαίνουν στις δουλειές τους. Στη φύση υπάρχουν κλιματικές αλλαγές. Αρχίζουν οι βροχές και πέφτει η θερμοκρασία. Τα φυλλοβόλα δέντρα χάνουν τα φύλλα τους. Οι μέρες αρχίζουν να μικραίνουν. Οι αμπελοουργοί πατάνε τα σταφύλια μετά τον τρύγο για να βγει το κρασί, ενώ προς τα τέλη του Φθινοπώρου αρχίζει το μάζεμα των ελιών από τους ελαιοπαραγωγούς.

Βαγγέλης Αποστολάκης

Κάθε χρόνο τον Σεπτέμβρη κόβουμε τα σταφύλια από τα αμπέλια.

Τα μεταφέρουμε στο πατητήρι και τα πατάμε. Ο μούστος που βγαίνει, βράζει και μετά από ένα διάστημα γίνεται το κρασί που πίνουμε.

Χαρώτα 'γω τα πόδια σου πώς τα τυλιγαδιάζεις να 'χεις σταφύλια να πατείς κι άχυρα να σακιάζεις.

Ελευθερία Μπερτάκη Στ' 1

Ο Δρόμος των Μπαχαρικών

ΦΑΝΗ ΜΑΡΑΓΚΑΚΗ
caravelspices@gmail.com

Η μόδα των αλατιών έχει κατακτήσει τους σεφ ανά τον κόσμο από καιρό. Η πρέζα του αλατιού που προσθέταμε κάποτε μόνο για να σφίξει η μαρέγκα ή στις γλυκές ζύμες, πλέον διαπιστώνουμε ότι παίζει το δικό της ρόλο και σε πολλά άλλα γλυκά, υπογραμμίζοντας τη γεύση τους. Έτσι, οι πιο γκουρμέ αγορές και καταστήματα μπαχαρικών κατακλύστηκαν από αλάτια διαφόρων τύπων και προέλευσης. Ενας ολόκληρος νέος κόσμος γεύσεων αποκαλύπτεται.

Εταιρείες που ειδικεύονται στις πωλήσεις μπαχαρικών διαθέτουν σήμερα πλούσιες συλλογές

σο και αν φαίνεται περίεργο, υπάρχουν πολλά και διαφορετικά είδη αλατιού που χρησιμοποιούνται στο μαγείρεμα. Οι διαφορές μεταξύ τους έγκειται στην περιεκτικότητά τους, σε προσμίξεις, την προέλευση και το μέγεθος των κόκκων του. Συχνά, διάφοροι τύποι αλατιού φέρουν το όνομα της περιοχής προέλευσης (αλάτι γαλλικών θαλασσών, αλάτι ιταλικών θαλασσών, αλάτι Ιμαλαΐων, αλάτι Χαβάης) ή για το προϊόν για το οποίο προορίζονται (αλάτι πούδρα για pop-corn, αλάτι χοντρόκοκκο για αρτοσκευάσματα τύπου pretzel).

Είδη του αλατιού

αλατιών: θαλασσινό αλάτι από την Κορέα με χοντρό κόκκο, κατάλληλο για ψητά κρέατα και λαχανικά, γκριζό μαγειρικό αλάτι, με ισχυρή γεύση για τα σιγανά μαγειρέματα, ροζ, ήπιο και μέτριας αλατότητας αλάτι από τις Ανδεις, από την Πορτογαλία ή από την Ουαλία, τραπανά από τη Σικελία για τους μύλους του αλατιού, το νερό των ζυμαρικών και τα λαχανικά. Αλάτι από το γιαπωνέζικο νησί Ο-σίμα για το φινίρισμα, τα ζυμαρικά και τα λαχανικά. Από το Maldon στη Βρετανία για το φινίρισμα των φαγητών, κατάμαυρο και λαμπερό σαν παγέτες αλάτι ή καφέ-κόκκινο της τερακότας

ηφαιστειογενές αλάτι Alaea από τη Χαβάη για το γκριλ και τις μαρινάδες, ροζ αλάτι των Ιμαλαΐων, πλούσιο σε ικνοστοιχεία, υπέροχο τραγανό για το φινίρισμα των πιάτων, ροζ πανάρχαιο αλάτι της Ιουρασικής περιόδου (150 εκατομμυρίων χρόνων) από τη Γιούτα, με υπέροχο άρωμα που αφυπνίζει τις αισθήσεις, λεπτό αλάτι από τη Νεκρά Θάλασσα, περουβιανό χοντρό ορυκτό αλάτι σε χρώμα ιβουάρ, κατάλληλο για βραστά λαχανικά. Κέλτικο γκρι αλάτι, ήπιο κι ελαφρά ξινό, κατάλληλο για φαγητά στον φούρνο, μύλους αλατιού και ζύμες.

Γκουρμέ ορυκτά αλάτια

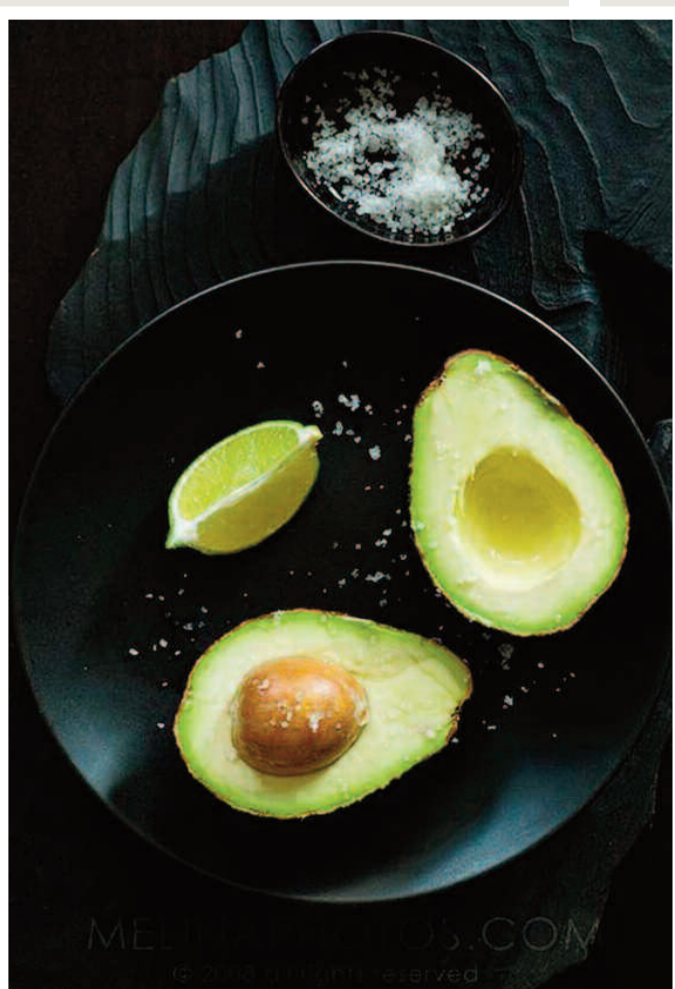
Αλάτι Ιμαλαΐων: Πρόκειται για ένα από τα υψηλότερης ποιότητας και πιο αγνά αλάτια. Είναι αγνό, φυσικό κρυσταλλικό αλάτι που έχει υποστεί τεράστια δύναμη πίεσης σε διάρκεια εκατομμυρίων ετών. Αυτή η πίεση δημιούργησε μία ανώτερη μορφή κρυσταλλικής δομής, η οποία έχει δεσμεύσει στοιχεία σε μικρά σωματίδια τα οποία εύκολα μεταβολίζονται στον οργανισμό.

Οι αποχρώσεις του ροζ που συναντώνται στο αλάτι αυτό, οφείλονται, κυρίως στον σίδηρο που περιέχει.

Το αλάτι αυτό, αυθαίρετα ονομάζεται "Ιμαλαΐων" μια και στην πραγματικότητα το 99,9% όλων των αλατιών με τίτλο Ιμαλαΐων έρχονται από το Salt Range στο βόρειο Πακιστάν όπου η οροσειρά Ίντους μπορεί να θεωρηθεί σαν πρόποδες των Ιμαλαΐων. Μέχρι και σήμερα συλλέγεται με το χέρι, και πάλι με το χέρι διαλέγεται, συνθλίβεται, πλένεται και αφήνεται να στεγνώσει τον ήλιο. Στο εμπόριο διατίθεται σε διάφορα μεγέθη, από λεπτόκοκκο μέχρι και κύβους μερικών εκατοστών.

Αλάτι μπλε Περσίας: Προέρχεται από το Βόρειο Ιράν. Το υπέροχο γαλάζιο χρώμα των κρυστάλλων του προκύπτει από τα τοπικά πετρώματα. Οι κρύσταλλοι διαθλούν το φως με έναν ιδιαίτερο τρόπο, με αποτέλεσμα να εμφανίζεται το μπλε χρώμα. Περιέχει νάτριο, χλώριο, μαγνήσιο, σίδηρο, θειικό άλας και ιώδιο. Είναι επίσης ακατέργαστο, πλούσιο σε μέταλλα και ικνοστοιχεία.

Έχει την ιδιότητα να αλλάζει η έντασή του καθώς παραμένει στο στόμα. Ενώ η αρχική του γεύση είναι έντονη, γίνεται πιο ήπια και ευχάριστη όταν παραμένει στη γλώσσα. Το Γαλάζιο Αλάτι Περσίας ταιριάζει σε όλα τα φαγητά, και μπορείτε να το χρησιμοποιήσετε κάθε φορά στη μαγειρική σας.

Γκουρμέ θαλασσινά αλάτια

Κόκκινο χαβανέζικο αλάτι Alaea (Hawaiian sea salt): Θαλάσσιο αλάτι προερχόμενο από φυσική εξάτμιση, δεν έχει υποστεί καθαρισμό, πλούσιο σε ανόργανα συστατικά που βρίσκονται στο θαλασσινό νερό. Λέγεται πως περιέχει πάνω από 80 διαφορετικά φυσικά μεταλλικά στοιχεία. Το ελαφρά κοκκινωπό χρώμα του οφείλεται σε ικνοποσότητες οξειδίων του σιδήρου από τον ηφαιστειακό πηλό της περιοχής συλλογής του αλατιού αυτού, που έχει αναμειχθεί μαζί του. Λόγω της ανάμιξης αυτής, μπορεί να θεωρηθεί λιγότερο αλμυρό σε σχέση με άλλα αλάτια. Έχει μια ιδιαίτερη νοστιμιά, και είναι εξαιρετικά τραγανό. Πέρα από το μαγείρεμα, το αλάτι αυτό μπορεί να πασπαλιστεί σε σερβιρισμένο φαγητό ή σαλάτες, αφήνοντας τη τραγανή αλμύρα του να προσθέσει ένταση σε διάφορα σημεία λόγω των κρυστάλλων που θα λιώσουν στο στόμα.

Μαύρο χαβανέζικο αλάτι (Black Lava salt): Παρασκευάζεται και αυτό με φυσικό τρόπο στο μικρό νησί Μολοκάι (μια περιοχή που ακόμη παραμένει αμόλυπη), με τη διαφορά πως αντί για πηλό λάβας, αυτό είναι αναμεμιγμένο με ενεργό άνθρακα, στον οποίο οφείλει και το μαύρο χρώμα του. Περιέχει επίσης πάνω από 80 φυσικά στοιχεία, μέταλλα και ικνοστοιχεία, απαραίτητα στον οργανισμό και προσφέρουν ιδιαιτερότητα στη γεύση του. Χρησιμοποιείται μόνο στο τέλος, ως φινίρισμα.

Επιχειρήσαμε μια μικρή γνωριμία με μερικά από τα πολλά ιδιαίτερα αλάτια που χρησιμοποιούνται στη μαγειρική και τη ζαχαροπλαστική. Στο μέλλον θα κάνουμε και ένα μικρό αφιέρωμα με μείγματα αλατιών σε αναπάντεχους γευστικούς συνδυασμούς για να τα να φτιάξετε μόνοι σας.

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ
ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΥΔΑΚΗ**

Αρχίζει σήμερα το πρωτάθλημα βόλεϊ της Α2 Εθνικής κατηγορίας ανδρών και στον Α' όμιλο μετέχει ο Σ.Φ.Π.Χ., ο οποίος έχει στόχο τη φετινή σεζόν να φτάσει πολύ πιο ψηλά απ' ό,τι σε αυτήν του 2013-14, δηλαδή να πετύχει αυτό που δεν κατάφερε πέρυσι (οπότε ως 2ος στον όμιλο έπαιξε στα μπαράζ των δευτεραθλητών και αποκλείστηκε από τα τελικά) και το οποίο βέβαια είναι η άνοδος στη μεγάλη κατηγορία.

Α2 ΕΘΝΙΚΗ ΒΟΛΕΪ ΑΝΔΡΩΝ

Πολύ πιο ψηλά από πέρυσι θέλει να φτάσει φέτος ο Σ.Φ.Π. Χανίων

Για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά ο χανιώτικος σύλλογος θα έχει στο ρόστερ του πολλά γνωστά ονόματα του χώρου (κάποια από αυτά έχουν μακρόχρονη θητεία στην Α1), που είναι σχεδόν όλα νέα αποκτήματα, αφού από τους περυσινούς "ξενομερίτες" συνεχίζουν μόνον ο Φίνος και ο Χαραλαμπίδης, ενώ αντίθετα, από τους χανιώτες παρέμειναν οι περισσότεροι και επέστρεψε ακόμη ένας.

Αλλαγή έχουμε και στο πρόσωπο που θα κοουτσάρει την ομάδα, αφού προσελήφθη ο Νίκος Μπουτσουρής (ήταν πέρυσι προπονητής στην Αργυρούπολη, ομάδα που κατετάγη 1η στον όμιλο του Σ.Φ.Π.Χ. και έπαιξε -χωρίς όμως να τα καταφέρει τελικά- απ' ευθείας στα μπαράζ για άνοδο στην Α1), ενώ διοικητικά συνεχίζει το σχήμα υπό την προεδρία του Γιάννη Μιχελάκη.

Αξίζει να αναφερθεί ότι λίγο πριν την έναρξη της προετοιμασίας οι υπεύθυνοι της ομάδας υποχρεώθηκαν να "ψάχνουν" πασαδόρο, αφού ο Πλίκας ενημέρωσε ότι δεν θα συνεχίσει, αλλά και κεντρικό, αφού ο Γκιρτζίκης (ήταν ο βασικός κεντρικός πέρυσι) τελικά αποφάσισε να συνεχίσει στην Α1 κατηγορία. Το κενό στην πρώτη θέση καλύφθηκε με την προσθήκη του πολύπειρου Ψάρρα, όχι όμως και στη δεύτερη, όπου μέχρι και προχθές (οπότε έκλεισε η στήλη) καταβάλλονταν προσπάθειες για να βρεθεί κάποιος αξιόλογος ελεύθερος παίκτης.

Στο καθαρά αγωνιστικό κομμάτι και με δεδομένα αφενός τις πολλές αλλαγές στο ρόστερ, αφετέρου ότι δεν υπήρχε η πολυτέλεια για περισσότερα φιλικά, είναι σίγουρο ότι η ομάδα θα χρειαστεί πίστωση χρόνου προκειμένου να δείξει τις πραγματικές της δυνατότητες. Αρα τουλάχιστον τα πρώτα επίσημα παιχνίδια θα έχουν και ρόλο "μονταρίσματος", με την ευχή να μην του κοστίσει βαθμολογικά.

Ακολουθεί μια σύντομη παρουσίαση του ρόστερ του ΣΦΠΧ, αλλά και δηλώσεις του προέδρου και του προπονητή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ: «Ο στόχος μας φέτος είναι ένας και μοναδικός. Δηλαδή η άνοδος στην Α1 εθνική.

Η ομάδα που έχουμε φτιάξει δικαιολογεί τις προσδοκίες και την αισιοδοξία ότι μπορεί να τον διεκδικήσει με πολύ μεγάλες αξιώσεις, χωρίς βέβαια να παραγνωρίζουμε, να σεβόμαστε και να εκτιμούμε ιστορικές ομάδες του χώρου, όπως είναι η Παναχαϊκή, ο Ηρακλής και κάποιες άλλες, που επίσης παρουσιάζονται ιδιαίτερα ισχυρές.

Σίγουρα δεν είναι εύκολο, ειδικά με τις τωρινές οικονομικές συνθήκες, να λειτουργήσεις

μια ομάδα όπως είναι η δικιά μας, όμως εμείς τα καταφέρνουμε, χάρη και στην καλή θέληση των ανθρώπων οι οποίοι μας στηρίζουν.

Θέλω να καλέσω και φέτος τους Χανιώτες να είναι συμπαραστές στην προσπάθειά μας, αξίζει να την υποστηρίξουν, γιατί μιλάμε για ένα μεγάλο οικοδόμημα.

Ο ΣΦΠΧ, η ομάδα "Χανιά Βόλεϊ" όπως λέμε εμείς, κάνει δουλειά σε όλους τους τομείς, από ακαδημίες μέχρι αγωνιστικά τμήματα, απασχολώντας πολλά μικρά και μεγάλα αγόρια και κορίτσια».

ΝΙΚΟΣ ΜΠΟΥΤΣΟΥΡΗΣ: «Η ομάδα "στήθηκε" με στόχο να πρωταγωνιστήσει, βέβαια επειδή είναι "καινούργια" θα απαιτηθεί κάποιος χρόνος για να φτάσει στο επιθυμητό επίπεδο. Θα πάμε λοιπόν παιχνίδι-παιχνίδι, ξεκινώντας από το Σάββατο με τον Πανελλήνιο και είμαι σίγουρος ότι κάθε αγωνιστική θα βελτιωνόμαστε, μέχρι να φτάσουμε στο απαιτούμενο επίπεδο για να διεκδικήσουμε τον στόχο μας.

Για τη δυναμικότητα του ομίλου μας, αυτή τη στιγμή μπορούμε να μιλήσουμε εντελώς θεωρητικά και με βάση τα ρόστερ.

Υπό αυτήν την έννοια λοιπόν, το Ρέθυμνο έχει καλή ομάδα με τις προσθήκες που έκανε στο τέλος, η Πέραμος οπωσδήποτε αφού από την αρχή ήταν συγκεκριμένο το έμφυχο δυναμικό της, ενώ θεωρώ ότι τόσο ο Απόλλωνας, όσο και ο Εθνικός, θα είναι δυο πολύ αξιόλογες ομάδες».

- Ιδιαίτερα πλούσιο βιογραφικό, με σημαντικές διακρίσεις, έχει ο 50χρονος (αφού έχει γεννηθεί στις 13-5-1964) καθηγητής Φυσικής Αγωγής, που ασχολείται με την προπονητική από το 1995, οπότε ανέλαβε τα τμήματα υποδομής του Α.Ο. Παγκρατίου, ενώ στη συνέχεια εργάστηκε σε αγωνιστικά τμήματα της ομάδας, στην οποία παρέμεινε μέχρι το 2006.

Ακολούθησε η συνεργασία του, έχοντας διάφορα καθήκοντα, με Παναθηναϊκό, Πανελλήνιο (ήταν πρώτος προπονητής σε Α1 ανδρών, το 2009 και Α1 γυναικών, το 2010), Ξανιά Παναθηναϊκό (πρώτος προπονητής στην Α1 ανδρών την αγωνιστική περίοδο 2011-12), ενώ τις δύο προηγούμενες σεζόν ήταν τεχνικός στην Αργυρούπολη.

Ακόμη, έχει διατελέσει (από το 2003 μέχρι και το 2007) έχοντας επίσης διάφορα καθήκοντα, ομοσπονδιακός προπονητής στην Εθνική Μεσογειακή Ομάδα, στις Εθνικές Εφήβων και Παίδων, αλλά και στην Εθνική Ανδρών.

Ως παίκτης άρχισε από τα Γιάννινα, συνέχισε στον Πανελλήνιο (έπαιξε 6 χρόνια, 1983-1988, στην Α' Εθνική), μετά πήγε στα Βριλήσσια και τελευταία αγωνίστηκε στο Παγκράτι, στο οποίο όπως προαναφέρθηκε ήταν για μεγάλο διάστημα παίκτης-προπονητής.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ Α' ΓΥΡΟΥ

- 1η αγωνιστική: Με Πανελλήνιο (18/10-εντός).
- 2η αγωνιστική: Με Ελληνικά Ναυπηγεία (25/10-εκτός).
- 3η αγωνιστική: Με Δραπετσώνα Ιωνικό Ν.Φ. (1/11-εντός).
- 4η αγωνιστική: Με Απόλλωνα Αθ. Ταταύλα (8/11-εντός).
- 5η αγωνιστική: Με Οδυσσεά Αμαρ. Πανελλήνιο (15/11-εκτός).
- 6η αγωνιστική: Με Μίλιωνα (22/11-εντός).
- 7η αγωνιστική: Με Ροδίων Άθλησις (30/11-εκτός).
- 8η αγωνιστική: Με Αργυρούπολη (6/12-εντός).
- 9η αγωνιστική: Με Εθνικό Π. (13/12-εκτός).
- 10η αγωνιστική: Με ΟΠΕΡ (20/12-εντός).
- 11η αγωνιστική: Με Κύζικο Ν. Περάμου (3/1/2015-εκτός).

Οι αγώνες του β' γύρου θα διεξαχθούν σε αντίστροφες έδρες στις 10 - 17 - 24 και 31/1, 7 - 14 - 21 και 28/2, 7 - 14 και 21/3.

Δελιπρίμης Νίκος

Ημ. γεν: 17-5-1990
Ύψος: 1.97μ
Θέση: Διαγώνιος
Πέρυσι: Οδυσσεάς Αμαρ.
(A2)
No φανέλας: 2

Καλογεράκης Μάνος

Ημ. γεν: 17-7-1992
Ύψος: 1.96μ
Θέση: Κεντρικός
Πέρυσι: ΣΦΠΧ
No φανέλας: 13

Καπίρης Θωμάς

Ημ. γεν: 15-3-1986
Ύψος: 1.96μ
Θέση: Ακραίος
Πέρυσι: Παναθηναϊκός
(A1)
No φανέλας: 15

Κατσαούνης Γιώργος

Ημ. γεν: 25-6-1987
Ύψος: 1.88μ
Θέση: Πασαδόρος
Πέρυσι: Πανερυθραϊκός
(A2)
No φανέλας: 14

**Κουτρομπάκης
Μανώλης**

Ημ. γεν: 7-5-1983
Ύψος: 1.98μ
Θέση: Κεντρικός
Πέρυσι: ΟΠΕΡ (A2)
No φανέλας: 16

Μιχελάκης Γιώργος

Ημ. γεν: 7-5-1997
Ύψος: 1.85μ
Θέση: Ακραίος
Πέρυσι: ΣΦΠΧ
No φανέλας: 7

Μποτζολάκης Μάνος

Ημ. γεν: 16-7-1988
Ύψος: 1.88μ
Θέση: Ακραίος
Πέρυσι: ΣΦΠΧ
No φανέλας: 11

**Παπαγεωργίου
Θεόδωρος**

Ημ. γεν: 31-5-1995
Ύψος: 1.91μ
Θέση: Διαγώνιος
Πέρυσι: -
No φανέλας: 18

**Παπαδημητρίου
Θεόδωρος**

Ημ. γεν: 9-1-1985
Ύψος: 1.89μ
Θέση: Ακραίος
Πέρυσι: Άρης Θεσ/νικης (A1)
No φανέλας: 5

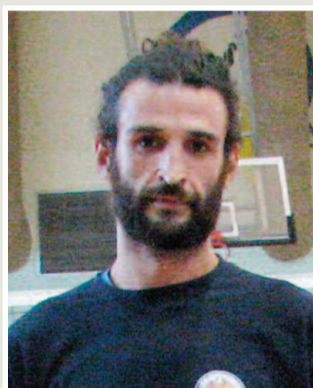
Παπαδόπουλος Αργύρης

Ημ. γεν: 7-6-1996
Ύψος: 1.89μ
Θέση: Κεντρικός
Πέρυσι: Αργυρούπολη (A2)
No φανέλας: 20

Πολυμερόπουλος Νίκος

Ημ. γεν: 30-4-1981
Ύψος: 1.82μ
Θέση: Λίμπερο
Πέρυσι: Πανερυθραϊκός
(A2)
No φανέλας: 1

Πουλής Γεράσιμος

Ημ. γεν: 30-9-1979
Ύψος: 2.05μ
Θέση: Κεντρικός
Πέρυσι: Ταταύλα (A2)
No φανέλας: 3

Φίνος Δημήτρης

Ημ. γεν: 2-2-1988
Ύψος: 1.99μ
Θέση: Διαγώνιος
Πέρυσι: ΣΦΠΧ
No φανέλας: 8

Χαραλαμπίδης Νικόλας

Ημ. γεν: 26-11-1993
Ύψος: 1.80μ
Θέση: Λίμπερο
Πέρυσι: ΣΦΠΧ
No φανέλας: 10

Ψάρρας Θανάσης

Ημ. γεν: 1-6-1973
Ύψος: 1.87μ
Θέση: Πασαδόρος
Πέρυσι: -
No φανέλας: 6

Η ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

Διαφοροποιημένο, όσον αφορά τα μπαράζ ανόδου, είναι το φετινό σύστημα διεξαγωγής. Όπως αναφέρεται στην ειδική προκήρυξη της ΕΟΠΕ, το πρωτάθλημα θα διεξαχθεί -με τις ομάδες χωρισμένες σε τρεις ομίλους - σε δύο φάσεις. Στην Α', σε κάθε όμιλο θα γίνει πρωτάθλημα δύο γύρων με βαθμολογία, από την οποία και θα προκύψει η κατάταξη των ομάδων.

Στη Β' φάση προβλέπονται δυο ειδικά τουρνουά. Πρώτα θα διεξαχθεί αυτό των δευτεραθλητών, στο οποίο θα πάρουν μέρος τα σωματεία που θα καταλάβουν τη 2η θέση στη βαθμολογία κάθε ομίλου. Οι τρεις ομάδες θα παίξουν (το τριήμερο 27-29/3/2015, σε ουδέτερη έδρα) από δυο μονούς αγώνες με βαθμολογία και αυτή που θα καταλάβει την 1η θέση θα συμμετάσχει μαζί με τις τρεις ομάδες

που ήταν πρώτες σε κάθε όμιλο στο 2ο ειδικό τουρνουά ανόδου στην Α1 Εθνική κατηγορία.

Το τελικό τουρνουά προβλέπεται να διεξαχθεί 3-5/4/2015 και περιλαμβάνει (επίσης σε ουδέτερη έδρα) συνολικά τρεις αγωνιστικές, μετά την ολοκλήρωση των οποίων οι δυο πρώτες ομάδες της βαθμολογίας θα πάρουν το "εισιτήριο" για τη μεγάλη εθνική κατηγορία.

Δηλαδή φέτος θα γίνει μόνο ένα τουρνουά, έναντι δυο (με συνολικά 6 αγωνιστικές και σε δυο πόλεις) στην περυσινή σεζόν.

Όσον αφορά τον υποβιβασμό, στη Β' Εθνική κατηγορία (Εθνικό περιφερειακό πρωτάθλημα) θα υποβιβαστούν οι ομάδες που θα καταλάβουν την 10η, 11η και 12η θέση στους ομίλους Α' και Γ' και τη 10η - 11η θέση στον Β' όμιλο.

• Από την περυσινή ομάδα δεν συνεχίζουν οι Κ. Γκιρτζίκης (πήγε στη Λαμία - αγωνίζεται στην Α1 κατηγορία), Δ. Ωρολογάς (ΑΕΚ - Α1), Γ. Σπανουδάκης (ΧΑΝΘ - Α2), Ν. Γλυνιαδάκης (ΟΠΕΡ - Α2), Αλ. Παλιουδάκης (ΟΠΕΡ - Α2), Β. Κόκκινος (ΟΠΕΡ - Α2), Β. Πλίκας και Μ. Τεφτσής.

Υπενθυμίζουμε ότι ο ΣΦΠΧ άρχισε τη σεζόν 2013-14 με προπονητή τον Παναγιώτη Τσιακμάκη, με τον οποίο στα μέσα Ιανουαρίου λύθηκε η συνεργασία και η ομάδα συνέχισε μέχρι τα μπαράζ με τον -τωρινό συνεργάτη του Ν. Μπουτσουρή- Δήμο Μπουρμπάκη.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Angelica archangelica* (Αγγελική η αρχαγγελική) και ανήκει στην οικογένεια των Σκιαδοφόρων. Φύεται σε Ευρώπη και βόρειο Ασία. Την συναντούμε σε πολλά μέρη της Ελλάδας αλλά κυρίως συναντούμε το είδος *Angelica silvestris* που είναι γνωστή ως Νεροκάλαμο.

Αγγελική η αρχαγγελική

Το βρίσκουμε διάσπαρτο σε υγρούς τόπους, χαράδρες και όχθες ρυακιών και είναι πολυετές φυτό που φτάνει και ξεπερνά μερικές φορές τα δύο μέτρα. Η ρίζα του είναι πασσαλώδης, χοντρή, ατρακτοειδής, σκεπασμένη με μερικές κλωστές εξωτερικά σκούρες και εσωτερικά ασπριδερές. Τα φύλλα του είναι μεγάλα και σύνθετα, ανοικτοπράσινα, διπλά ή τριπλά και το μέγεθός τους μικραίνει προς το πάνω μέρος του φυτού. Τα άνθη βγαίνουν στις αρχές του Καλοκαιριού μικρά, ασπροπράσινα και σχηματίζουν όλα μαζί σκιάδια, στις άκρες των βλαστών, ακολουθούμενα από τραχείς καρπούς που περιέχουν δύο αυγοειδείς σπόρους.

Ιστορικά στοιχεία

Η Αγγελική ήταν βότανο γνωστό στην Κίνα από τον 2ο αιώνα μ.Χ.. Οι Κινέζοι κατατάσσουν την Αγγελική αμέσως μετά το Τζίνσενγκ σε θεραπευτικές ιδιότητες και σήμερα χρησιμοποιείται σαν συστατικό πολλών φαρμακευτικών σκευασμάτων στην Κίνα και αλλού.

Στην Ευρώπη η Αγγελική ήταν γνωστή από τον Μεσαίωνα και εμπορεύτηκε ευρύτατα από τους καλόγηρους.

Οφείλει το όνομά της στον θρύλο που θέλει τον άγγελο να αποκαλύπτει σε ένα καλόγερο τις ιδιότητες της ως φάρμακο εναντίον της πανούκλας. Βέβαια η χρήση δεν τους προστάτευσε από την πανούκλα αν και το φυτό περιέχει όντως συστατικά και αντισηπτικές και μυκητοκτόνες ιδιότητες. Τον 15ο αιώνα ήταν ένα δημοφιλές φαρμακευτικό φυτό.

Την χρησιμοποιούσαν για διάφορους λόγους. Το λικέρ Βενεδικτίνη χρωστά το διακριτικό της άρωμα σε αυτήν. Παλιότερα έκαναν ζαχαρωτά από τους βλαστούς ή τη ρίζα του φυτού, τα οποία ήταν παραδοσιακά τονωτικά για την καταπολέμηση των λοιμώξεων και την τόνωση της ενέργειας.

Τα φύλλα του φυτού συνόδευαν στη μαγειρική φρούτα ή ψάρι.

Συστατικά - χαρακτήρας

Το βότανο είναι γλυκό, δριμύ, ζεστό και ξηραντικό. Περιέχει 1% πτητικό έλαιο (περιέχει φελανδρίνη, πινίνη, λιμονίνη, καρυοφυλλίνη, λιναλοόλη κ.ά.), ένα μεγάλο αριθμό κουμαρινών (μεταξύ των οποίων ουμπελιφερόνη, βεργαπτίνη, ξανθοτοξόλη), φυτικά οξέα, ρητίνη, άμυλο, τανίνη, κερί, λεύκωμα και σάκχαρο. Οι σπόροι περιέχουν φουρανοκουμαρίνες (ιμπερατορίνη και βεργαπτίνη).

Τα ενεργά συστατικά βρίσκονται σε όλο το φυτό αλλά στις ρίζες παρουσιάζουν μεγαλύτερη συγκέντρωση σε σχέση με το υπόλοιπο φυτό.

Ανθισι - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Ανθίζει από τον Ιούνιο έως τον Αύγουστο. Για

Βοηθά στην ανακούφιση των ρευματικών φλεγμονών καθώς και στην κυστίτιδα όπου ενεργεί ως αντισηπτικό του ουροποιητικού συστήματος.

Η αντισπασμωδική δράση του βοτάνου το κάνει αποτελεσματικό σε περιπτώσεις επώδυνων περιόδων, ενώ παράλληλα συμβάλλει στη ρύθμιση της εμμηνορρυσίας.

Για βρογχικά προβλήματα συνδυάζεται καλά με το Βήχιο και το Μαρρούβιο. Για τη δυσπεψία, τον τυμπανισμό και την ανορεξία συνδυάζεται με το χαμομήλι.

Παρασκευή και δοσολογία

Η ρίζα παρασκευάζεται ως αφέψημα. Ρίχνουμε μία κουταλιά του τσαγιού σε ένα φλιτζάνι νερό και το σιγοβράζουμε για δύο λεπτά. Το κατεβάζουμε από τη φωτιά και το αφήνουμε 15 λεπτά. Πίνουμε ένα φλιτζάνι τρεις φορές την ημέρα.

Τα φύλλα παρασκευάζονται ως έγχυμα το οποίο λαμβάνεται τακτικά σε περιπτώσεις δυσπεψίας. Υπό μορφή βάμματος η δοσολογία είναι 3 ml τρεις φορές την ημέρα, για τη βρογχίτιδα ή τον μετεωρισμό.

Υπό μορφή κομπρέσας τοποθετείται μουσκεμένη με έγχυμα πετσέτα στις αρθρώσεις που πονούν από ρευματισμούς ή αρθριτικά.

Προφυλάξεις

Αποφεύγουμε τις μεγάλες δόσεις στην εγκυμοσύνη διότι είναι διεγερτικό της μήτρας. Το αποφεύγουμε στον διαβήτη λόγω των σακχάρων που περιέχει.

Οι κουμαρίνες βεργαπτίνη και ξανθοτοξόλη που περιέχει το φυτό μπορούν να προξενίσουν φωτοευαισθησία.

Αποφεύγουμε την υπερβολική έκθεση στον ήλιο αν χρησιμοποιήσουμε το βότανο εσωτερικά.

θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται οι ρίζες και τα φύλλα του φυτού. Οι μίσχοι και οι σπόροι της Αγγελικής χρησιμοποιούνται στη ζαχαροπλαστική.

Η ρίζα συλλέγεται το Φθινόπωρο του πρώτου έτους της. Τα φύλλα συλλέγονται τον Ιούνιο.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Δρα ως άφυσο, αντισπασμωδικό, αποχρεμπτικό, διουρητικό και εφιδρωτικό.

Διεγείρει το κυκλοφορικό και ζεσταίνει τα κρύα άκρα.

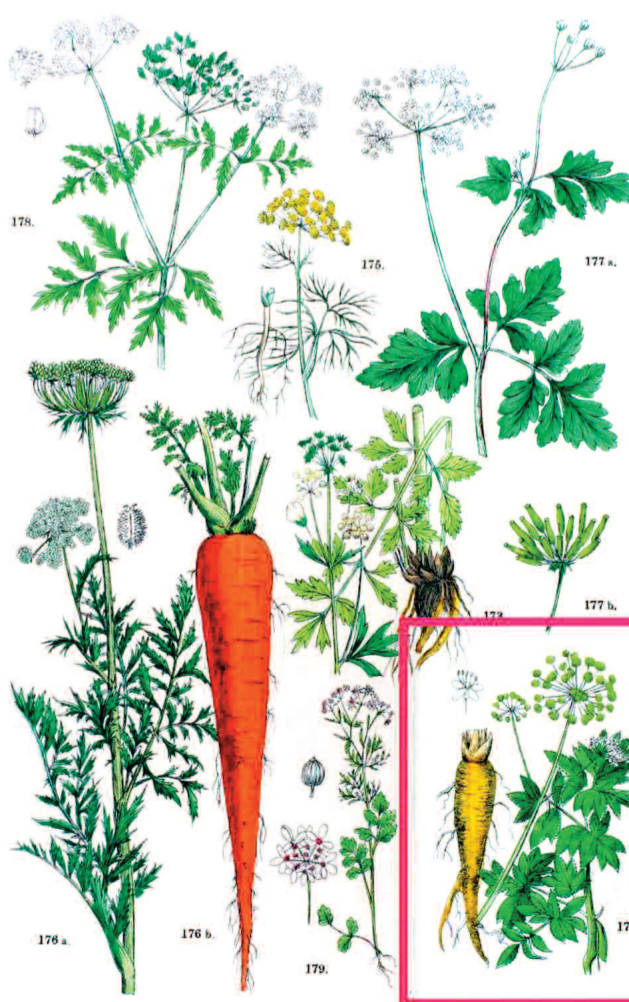
Η πινίνη που περιέχει (συστατικό του ελαίου) έχει αντιμικροβιακή και αποχρεμπτική δράση. Η ουμπελιφερόνη έχει αντιβακτηριακή και αντιμυκητιακή δράση.

Η Αγγελική είναι χρήσιμη ως αποχρεμπτικό για τον βήχα, τη βρογχίτιδα και την πλευρίτιδα, ιδιαίτερα όταν συνοδεύονται από πυρετό, κρυολόγημα ή γρίπη.

Τα φύλλα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν κομπρέσα σε φλεγμονές του στήθους.

Η περιεκτικότητά του σε άφυσο έλαιο εξηγεί τη χρήση του για την ανακούφιση του εντερικού κολικού και του τυμπανισμού.

Σαν πεπτικό βότανο διεγείρει την όρεξη και μπορεί να το χρησιμοποιήσουμε στη νευρική ανορεξία.

Υ.Σ. Όλα τα προηγούμενα άρθρα της στήλης μπορούμε να τα βρούμε στη διεύθυνση www.herb.gr.

Επίσης αν κάποιος φίλος αναγνώστης γνωρίζει οποιαδήποτε θεραπευτική ιδιότητα βοτάνου του τόπου μας που δεν είναι ευρέως γνωστή ή έχει κάποιο ερώτημα μπορεί να το απευθύνει στην ηλεκτρονική διεύθυνση skouvatzos11@gmail.com